

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

REDAKCOJA
i ADMINISTRACJA
Rua Em. Peres, 842
(dawniej Aquidaban)
Telefona 4-3-4

Prenumerata roczna:
W Brazylji 15000
W Argentynie 7 per.
Zagranicą 2 dolary
Płatna z góry

Cena numeru \$400
Za Kurytybę \$800

Adres na listy
i przesyłki
pionierów
GAZETA
POLSKA
Caixa postal B
CURITIBA - PARANA

Wydawca
Pawel Mikodem

NR 40 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 1 PAZDZIERNIKA ROK 1939
DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

A DEFESA HEROICA DA VARSOVIA

BRAZYLIA JEST DOBRA O BRASIL É BOM D. N. P.

3).
Eis aí um panorama da vida brasileira, um confronto do Brasil de hontem com o Brasil de hoje. O Brasil é rico. O Brasil é forte. O Brasil tem, por isso, direito a ser feliz, próspero, respeitado. Que faltava ao Brasil para isso? Um regime adequado às suas necessidades. Uma forma de governo que correspondesse aos anseios nacionais. Esse regime, essa forma do governo, o Brasil a tem agora. O Estado Novo representa esse ideal, como um imperativo de salvação do país.

Criado o novo regime, revelou-se, com ele, o Chefe de que necessitava o Brasil, o guia de que carecia a nacionalidade. Esse chefe e esse guia é Getúlio Vargas, o homem que confia e crê

no futuro da Patria, que se desvela pelo bem do Brasil, que promove a felicidade dos brasileiros e que teve a coragem de romper com os erros do passado, para reformar o sistema de governo do país num ato de alta significação, prestigiado pelas forças armadas, fortalecido pela opinião pública, dando orientação nova à vida brasileira.

Brasileiros!
Eis aí o regime que convém ao Brasil e o Chefe que convém ao regime: O Estado Novo e Getúlio Vargas. O regime forte e o Chefe enérgico e sereno, o regime correspondendo aos reclamos da consciência nacional e o Chefe correspondendo ao espírito e às necessidades do regime.

CHAMBERLAIN W DRODZE DO IZBY GMIN

Szef rządu angielskiego Chamberlain oświadczył przed izbą gmin, że Anglia wraz z Francją nie spocznie, póki Polska nie będzie pomszczona a pogląski usunięty od rządu gmin, że Anglia wraz z Francją nie spocznie, póki Polska nie Rzeszą.

BRAZYLIA na Ofiary Wojny w POLSCE

Przy Brazijskim Czerwonym Krzyżu powstał w Rio Komitet niesienia pomocy ofiarom wojny w Polsce. Siedziba komitetu znajduje się w Edificio Rex, sala 610. Adres sekcji pań: av. Atlantica nr. 516.

Komitet wydał gorącą odezwę, nawołującą do pomocy Polsce, zniszczonej przez hordy krzyżackie. Odezwę podpisali wybitni przedstawiciele świata stołecznego, jak: Dr. Fernando de Melo Viana, presidente — General Ivo Soares, tesoureiro — Prof. Aloysio de Castro, prof. Antonio Cardoso Fontes, Conde Garrido Mendes de Almeida, sr. Czesław Sokulski, dr. Daniel de Carvalho, prof. Gastão Baiana, dr. Heraclides de Souza Araújo, dr. José Saboia de Medeiros, dr. José Matoso Maia Forte, dr. Mario Aciofi, dr. Mario Rodrigues de Souza, dr. Nuno Smith de Vasconcelos, dr. Paulo Pires Brandão, dr. Ranulfo Socaiuva Cunha, dr. Rodrigo Otavio Filho.

Ruy Barbosa e a Polonia

Os jornais do Rio publicam com destaque a seguinte nota divulgada pelo vespertino „Estado da Bahia“:

„E reduzido o numero de monumentos a Ruy Barbosa no Brasil. Fala-se sempre em erigir novos. Pouca gente sabe, porem, que a primeira estatua levantada em todo o mundo ao maior dos apóstolos das liberdades publicas foi na Polonia. Esta, pelo menos, é a revelação de um discipulo de Ruy. Quando Ruy Barbosa representou o Brasil em Haya, onde se immortalizou, teve oportunidade de defender a Polonia. Relembrou o

seu grande passado. Protestou contra as incorporações repetidas que ella sofreu e bateu-se pela sua independencia. Vitoriosos os aliados contra a Alemanha, resurgiu a Polonia que não esqueceu Ruy. O primeiro pensamento da Polonia foi levantar uma estatua ao seu grande advogado, em Varsovia. Quando o primeiro embaixador da Polonia passou pela Bahia, fez questão de visitar e colocar uma corôa na casa em que nasceu o grande apóstolo. Jamais foi esquecido pelos polonezes o nome do maior brasileiro“.

Obrona Warszawy

Stosownie do wiadomości, podawanych przez stację długofalową w Warszawie, stolica Polski broni się zaciekle przeciw gwałtownym atakom niemieckim. Prezydent miasta Starzyński oświadczył, że w dalszym ciągu trwa bombardowanie Warszawy, bez żadnych ludzkich względów, a bomby biorą obecnie na cel dzielnice robotnicze. Mowca

stwierdził, że żaden cywilizowany naród nie byłby zdolny wojować na sposób niemiecki. Lotnictwo niemieckie bombarduje obecnie podmiejskie miejscowości i wsie w okolicy Warszawy. Polska piechota kontratakowała, z niesłychanym zapałem, zadając ciężkie straty nieprzyjacielowi i zdobyła kilka czołgów. W czasie ataku zestrzelono dwa samoloty nieprzyjacielskie. Kończąc, prezydent Starzyński oświadczył, że obrońcy Warszawy nie upadną nigdy na duchu.

gada i destruida pelas batalhas da ultima guerra mundial, que arrazaram seus campos, vilas e cidades, consegue assim mesmo rachassar ainda a invasão bolchevista e ressurgir das cinzas. Prejudicada bastante com as decisões do tratado de Versalhes, que separa a Prussia Oriental, permite constituir Dantzig em cidade livre e entrega a Alemanha a maior parte da Pomerania e soifrendo ainda posteriormente, as restrições de Loid George nas fronteiras com os Soviets, assim mesmo consegue restabelecer a sua vida politica, em primeiro lugar, e depois passa á reorganisação da sua vida economica.

Pułkownik Wacław Lipiński, przemawiał w warszawskim radio i oświadczył, iż obrona stolicy wzmacnia się z każdym dniem. Garnizon warszawski został wzmocniony o kilka brygad kawalerii, która przerwała pierścienie oblężniczy i wkroczyła do Warszawy. Linie obrony polskiej ciągną się od Modlina, fortecy o piętnaście mil odległości od Warszawy, wzdłuż linii rzeki Bugu, przez Górę Kalwarii i Lublin do Lwowa. Druga linia obrony ciągnie się od Rawy Ruskiej, przez Zamość do Lublina. Pułkownik Lipiński zaprzecza wieści, podawanej przez Niemców o zniesieniu 2-go korpusu polskiego wojska, który przerwał linie niemieckie. Obecnie korpus ten odpoczywa i wkrótce rozpocznie swą działalność na widowni wojennej. Dowodzą tymi wojskami, generałowie Kutrzeba i Bortnowski.

Os campos revirados com as explosões das minas e abuzos dos exercitos inimigos que por ali passaram aplainam-se sob o esforço dos braços pacientes dos camponezes; reconstroem-se as vilas e cidades desmanteladas; estradas de ferro destruidas completamente, com suas estações e pontes em ruínas, pouco a pouco começam funcionar. A industria demolida propositamente pela invasão alemã durante a grande guerra — renasce e aumenta. As fabricas, minas e estabelecimentos agricolas começam a trabalhar normalmente.

Pomimo ciężkich przejść, woj ska polskie stawiają skuteczny opór w różnych punktach kraju. W ten sposób Niemcy nie mogą wzmocnić zajętych pozycji, a Polacy pomagają swym sprzymierzeńcom, trzymając znaczne oddziały niemieckie na uwięzi. Pomimo ustawicznego bombardowania stolicy, życie w Warszawie poczyną wchodzić w codzienną trybę i toczy się zwyczajnym biegiem.

A vida independente e livre produz os seus efeitos. Pais que ressurgiu ontem ainda, sem recursos monetários, sem homens práticos na vida politica e administrativa, consegue de imprevisto organizar todos os detalhes da sua existencia.

W czasie ostatniego bombardowania kilka bomb uderzyło w ambasady niemiecką i sowiecką.

A verdade sobre „Alemanha oprimida“

A guerra atual, embora trazendo muitas desgraças para o mundo, na verdade será um fator importante para esclarecimento de certas questões ora encobertas pela hipocrisia e cinismo, ora apresentadas ao mundo sob os aspectos tendenciosamente falseados pelos agentes aproveitadores da situação.

Diversas circunstancias, creadas pela vida anormal de alguns povos, fizeram surgir no seu meio individuos ambiciosos, com a indole criminosa e perversa.

Fizeram surgir alguns ditadores, perigosos tanto para seus proprios países, como também para os povos, os quais tiveram a infelicidade da vizinhança proxima demais com esses.

O caso da Alemanha é um caso d'estes. País como este, provido de bastantes recursos naturais em minérios, industrial, com seu comercio amplamente desenvolvido, carece somente de um governo honesto, sem as funestas ideias de imperialismo, para poder progredir, vivendo a vida livre e não incomodando a ninguém.

Aconteceu infelizmente, que, depois da abolição do império germanico „resultado do desfecho da guerra passada, passados poucos anos, surge de novo um „imperador“, desta vez de qualidade bem mais ordinaria. Publica um livro, proclamando os povos alemães como povos escolhidos pelos „deuses

germanicos“ para governar o mundo, com direito de viver a custa da liberdade e trabalho dos demais povos e falsificando a historia dos povos vizinhos, principalmente dos slavs, aos quais nega todos os direitos de existencia como povos livres.

Percebendo o rápido progresso destes povos em todos os sentidos, como nas industrias, comercio e ciencias, conseguido a mercê de sua inteligencia e trabalho, em vez de incitar e dirigir seu próprio país para os mesmos rumos — decide a destruição dessas novas civilizações empregando toda sua astucia, ameaças barbaras e finalmente a força brutal.

Checoslovaquia, país situado semelhante a pequena e laocriosa Suissa no centro do continente europeu, dependendo assim em seu comercio das vias de comunicação dos seus vizinhos e obrigada a enormes despesas relativas a defesa das fronteiras, consegue, assim mesmo em poucos anos de sua independencia o desenvolvimento das industrias, agricultura e comercio, graças a tenacidade e labor de seus cidadãos. Mas, desde que as mercadorias checoslovacas apareceram nos mercados mundiais, este país ficou condenado.

A Polonia, oprimida durante os longos cento e quarenta anos pelos governos inimigos, que só tratavam de explorar o seu povo em proveito próprio, esma-

Spieszno im!
Niemcy donoszą już po raz trzeci w ciągu jednego tygodnia o zakończeniu działań wojennych w Polsce. W tymże samym komunikacie stwierdzają, że walka wro i to bardzo zacięta na odcinkach Hel, Modlin i Warszawa. Ten sam komunikat donosi jeszcze o śmierci gen. Fritsch w bi-

KALENDARZ 1940
Obficie ilustrowany do nabycia u agentów „Gaz. Polsk.“
po 2\$000

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści

Pomada Minancora

jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawnioną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORĄ nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladownictwa! Żądajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Imperial Pilsen, Atlantica Extra i Pilsen Nacional Z BROWARU ATLANTICA mają wszędzie pierwszeństwo

Wiadomości Parańskie

50-ciolecie Republiki
W związku ze zbliżającą się 50-tą rocznicą zaprowadzenia rządów republikańskich, zebrała się w Rio, pod przewodnictwem ministra Francisco Campos — komisja uroczystości obchodowych, specjalnie mianowana przez Prezydenta Republiki. Na zebraniu ustalono program uroczystości jubileuszowych, na które złożą się — rewia wszystkich sił lądowych, morskich i młodzieży szkolnej, Międzynarodowa Wystawa Próbek Towarowych oraz szereg koncertów publicznych, pochodów itp. Radiostacje państwowe już od pierwszych dni listopada codziennie będą transmitowały konferencje na temat ważności i znaczenia rocznicy a między innymi i przemowy ministrów: Osvaldo Aranha i Valentin Benicio da Silva. Spodziewane są także wielkie uroczystości w poszczególnych stanach, i główny organizator uroczystości, p. Negrão de Lima porozumiał się już w tej kwestii z władzami stanowymi, zachęcając do godnego uczczenia tak ważnej chwili pamiętkowej.

Rozbudowa marynarki
Z udziałem Prezydenta Republiki i przedstawicieli ster rządowych odbyła się w Rio uroczystość spuszczenia na wodę nowych kanonierek brazylijskich „Carioca” i „Cananea” które zostały równocześnie włączone do czynnej służby. W stocznich riojskich są na ukończeniu jeszcze trzy jednostki tego typu: „Cabelo”, „Camaquã” i „Caravelas”.
Także „Lloyd Brasileiro” powiększył znacznie swą flotę, zakupując od likwidującej się kompanii panamskiej 14 jednostek dużego tonażu, a między nimi i dwa nowe transatlantyki pasażerskie. Kompania „Lloyd Brasileiro” w ten sposób znacznie rozszerzy zakres swej działalności, co jest niezbędnym, by podołać stale wzrastającemu ruchowi towarowemu w ostatnim okresie. W wyniku wojny ruch żeglowny obcych kompanii znacznie zmalał, przez co wielkie ilości towarów oczekują w portach na przewóz. Aby zachęcić przedsiębiorstwa transportowe Prezydent Republiki wydał dekret zezwalający wszelkim okrętom na przedładunek we wszystkich portach brazylijskich, przyznając im przytem znaczne ulgi w opłatach portowych.
O wzmożeniu się ruchu portowego świadczy choćby fakt, iż sama Parana wysłała zagranicę towarów za przeszło 55 milionów milrejsów.

„Dzień drzewa”

Z udziałem władz stanowych i licznych grup działających ze szkół miejscowych, odbyła się na placu Tiradentes w Kurytybie podniosła uroczystość symboliczna, mająca na celu propagandę sadzenia drzew dla powiększenia ubożającego w szybkim tempie parańskiego drzewostanu.

Ruch okrętowy

Od kilku dni stacjonują w Rio dwa pancerniki angielskie, zakotwiczone obok wyspy Enxadas. Dowództwo statków zachowuje ścisłą tajemnicę co do przyczyn pobytu i dalszej ruty, trzymając załogę w ostrym pogotowiu wojennym.

Dnia piętnastego nadjechał oczekiwany od tygodnia, francuski transatlantyk „Florida”, który powrócił z Europy wielu obywateli brazylijskich. Statek, wpływający pod flagą brytyjską i pod eskortą angielskiego pancernika, przyjął salwą z dział nadbrzeżnych fortec.

Zaopatrywały się tu także w paliwo angielskie krażowniki „Exeter” i „Haoock”.
Władze portowe wydały komunikat objaśniający położenie okrętów brazylijskich, przebywających na wodach europejskich. Mianowicie — sprawdzono że „Guabã” wjechał do portu lizboskiego skąd równocześnie odeszły „Santaré” i „Pernambuco”. „Barbacena” i „Almirante Alexandrino” są w drodze do Rio; „Siqueira Campos” nadjechał do Recife.

Ślub

W sobotę dnia 23.9 odbył się w Ponta Grossie, w ścisłym kole rodzinnym, z zachowaniem żałości, w jakiej dom jest pograżony — ślub p. Pawła Grabowskiego z p. Jadwigą Bukowską, zasłużoną członkinią Junaka, dzisiejszego Juventusa. Świadkami ślubu cywilnego i kościelnego, odbytego w domu panny młodej, byli: Dr. Henrique Alves Araujo, prof. Modest Falaz i red. Paweł Nikodem. — Państwu Młodym towarzyszą na drodze życia nasze najlepsze życzenia.

List z Sta Catariny

Szanowny Panie Redaktorze! Niniejszym donoszę Sz. Panu, iż dn. 20.9. złożylam w tutejszej agencji Banco Nacional do Comercio, której agentem jest p. E. Angulski, sumę 200\$000 (dwieście milrejsów), która będzie Sz. Panu wypłacona w Kurytybie, a którą proszę wpisać na listę składek na Ofiarę Wojny w Polsce, czyli na Czerwony Krzyż.
Z serdecznym pozdrowieniem
Dr. Władysława W. Mussi.

NA OFIARY WOJNY W POLSCE

Składki w „Gazecie Polskiej”

Z przeniesienia 1674\$000
Ferdynand Malanowski zebrał w Ivai: Ferdynand Malanowski 100\$, Wojciech Gawron 50\$, Po 20\$: Antoni Gawronski, Lucjan Chachula. Po 10\$: Szczepan Krokosz, Józef Tomaszewski, Fr. Wróbel, Antoni Kurek, Józef Olszewski, Antoni Skiejka. Po 5\$: Józef Orłowski, Rozalia Korzeniewska, Fr. Rybiński, Jan Marcinowski, Józef Skiejka, Józefa Włodarczyk 5\$100. Po 3\$: Stan. Wróbel, Ign. Karpiński. Po 2\$: Barb. Malinowska, W. Mroczek, S. Buhajenko, P. Organek, M. Krawczuk, Fr. Sębarski, Ign. Karpiński. Hip. Zakrzewski 1\$. Razem 301\$100
Stanisław Pylak zebrał w Giruã RGRS: Kooperatywa „Jedność” 100\$, Jan Kowalewski z rodziną 100, Stanisław Pylak 50, E. K. 50, Leopold Richter (Czech) 50. Po 10\$: Józefa Pylak, Stan. Szast, Albin Kymsta, Grzeg. Paździora, Józef Bojko. Po 5\$: Jul. Tad. Pylak, Władysława Pylak, Bolesław Pylak, Mieczysław Pylak, Jan Oziak, Bolesław Paździora, Leokadia Paździora, Jan Skrzypczak, Genowefa Skrzypczak, Fr. Jagielski, Józef Trochowski, Stan. Matraszek, Fr. Koronowski, Wojc. Stadnicki, A. K., Scylla K. Razem 480\$000
Z Candido de Abreu przez Jana Psycha: Franciszek Jaworski 12\$, Kazimierz Bochniak 10\$. Razem 22\$000
Maria Rysicz z Ponta Grossy (poczta) 100\$000
Wincenty Gilicyński z Kurytyby (w Redakcji) 10\$000
Dr. Władysława Wołowska Mussi z Orleansu Sta Cat. 200\$000
Dr. Etienne Stawiarski z Orleansu Sta Cat. 100\$000
Stanisław Zawadzki z Kurytyby (3-ci raz) 20\$000
RAZEM 3.107\$100

Ponieważ Komitet Czerwonego Krzyża dla pomocy ofiarom wojny w Polsce nie utworzył się jeszcze w Kurytybie, wystaliśmy powyższą kwotę 3,107\$100 do Poselstwa Rzplitej Polskiej w Rio de Janeiro dla doręczenia Ministerstwu Skowrońskiego. Wysyłka nastąpiła w dniu 26. września przez Bank Francusko-Włoski, Fita w Kurytybie, na co zachowujemy w Redakcji odpowiedzialne pokwitowanie. Numer kwitu bankowego 04257.

Końcowe sprawozdanie ze zbiórki „Na Obronę Polski”

Komitet Zbiórki na Obronę Polski, zamykając z polecenia władz stanowych swą działalność dnia 6 września 1939, przedstawił dla kontroli społeczeństwa, następujące sprawozdanie: Zebrano ogółem ofiar ze Stanów Parana, Santa Catarina, Rio Grande do Sul i São Paulo 70.155\$400.
Przekazano na F.O.N. za pośrednictwem Posta R.P. w Rio p. Ministra Dr. Tadeusza Skowrońskiego kwotę 70.000\$000
Pozostaje w kasie 155\$400

WEDŁUG STANÓW.
Wynik zbiórki przeprowadzonej przez Komitet Kurytybski, według poszczególnych Stanów przedstawia się następująco:
Z Parany wpłynęło 47:240\$400
Rio Grande do Sul 16:293\$000
Santa Catarina 6:117\$000
São Paulo 565\$000
RAZEM 70:155\$400

Ponieważ niektórzy ofiarodawcy nie podali miejsca zamieszkania, cyfry te mogą się różnić, ale tylko w dziesiątkach milrejsów. Wydatki kancelaryjne pokryli członkowie.

Wydatki kancelaryjne Komitetu jak: książki protokołowe, listy, koperty, pieczęcie i znaczki pocztowe oraz stemple wynoszą 325\$700. Na wydatki kancelaryjne złożyli osobno członkowie zarządu kwotę 325\$700.
Zachwium Komitetu zawiera 288 listów i dokumentów.

Wykaz ofiar.
Dla kontroli publicznej Komitet zamieszczał imiennie wykazy składek w miejscowej prasie. Ostatni wykaz (patrz „Lud” nr. 64 z dnia 5/IX/39) opiewał na sumę 63:882\$400.

Obecnie ogłaszamy ogólnie te sumy, które wpłynęły do dnia zamknięcia Komitetu, a z braku miejsca nie mogły być jeszcze ogłoszone:

Z przeniesienia: 63:882\$400; Z listy „Ludu” 440\$000; Z listy St. Ostrowskiego z Rio Azul 55\$000. Z listy Kaz. Barczak w Kurytybie 120\$000. Franc. Gryzelko 200\$. Z listy Edw. Krygierowicza w Mafr 367\$500. Alb. Węgrzyn z Barra Bonita 115\$. Franc. Stupski z Jaguariava 285\$. Józef Las z Ponta Grossa 177\$. Z listy „Gazety Polskiej” 1:185\$000. Zebrał: Kaz. Siedlecki z Valoes 367\$. Franc. Ljyak z Cachoeirinha 302\$000. Jan Pełka z Joaquim Tavora 758\$. Stan. Ziobkowski z Guajuvira 347\$500. Stan. Michalak z Tranqueira 50\$. Ludwik Teledziński z Papagaios Novos 232\$. Krzyżanowski z Piraquara 41\$. Ludwik Lenardt z Caçador 124\$. Wacław Wiśniowski z Paulo Frontim 105\$500. Jan Skrzek z Barri 221\$500. Jakób Tarnowski z E. de Areias 148\$. Emilia Papugne, Gawłowska 600\$. Ks. Edward Pinocy z Mafr 92\$.

RAZEM 70:155\$400
Wystąpiło na F. O. N. 70.000\$000. Pozostaje saldo w kasie 155\$400 na Czerwony Krzyż.

Postanowiono przy zamknięciu zbiórki wyrazić jeszcze raz gorące podziękowanie władzom parańskim, które zezwoliły na niniejszą zbiórkę, oraz wszystkim ofiarodawcom i tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do przeprowadzenia powyższej zbiórki.
Następnie Komitet Zbiórki rozwiązał się w myśl rozporządzenia Delegacji de Ordem Política e Social.
Prezes Władysław Majewski. Sekretarz Wiktor Stec. Skarbnik Ks. Jan Patka. Komisja Rewizyjna: Przewodniczący: Marcin Jaruga, Józef Kmiec, Jan Kęsłowski, Jan Furmanak

Biuro Nieruchomości
Kupna i sprzedaże, administracja nieruchomości hipoteki
Czy chcesz sprzedać, albo kupić jaką nieruchomość? Twój lokator nie płaci komornego, lub niszczy dom, w którym mieszka? Masz trudności przy kupnie lub sprzedaży? Udaj się do nas, a sprawa twoja zostanie sumiennie załatwiona.
Biuro dr. Roguskiego, Praça Tiradentes 509, 2 piętro
Telefon 7-7-2 --- CURITYBA, PARANA

LICYTATOR URZĘDOWY STANU PARANA
FRANKLIN SOARES JUNIOR
Rua Mar. Deodoro nr. 396
Biuro otwarte od 9 do 11 i pół z rana oraz od 13 do 18 po poł.
Przyjmujemy do sprzedaży na licytacji: towary, tkaniny, płótna, drobiazgi, maszyny narzędzia do domowego użytku, radio, biżuterię zegarki, żelazo, wszelkie narzędzia, automobile, książki, meble pińtorowe i imbijowe.

Nabożeństwo o pomyślność dla Polski

Apostolstwo Modlitwy przy kościele św. Stanisława zaprasza wszystkich Rodaków na Mszę św. o Zwycięstwo Polski, która odbędzie się w niedzielę dnia 1 października o godz. 10 rano w kościele św. Stanisława.
ZARZĄD

Polska w ogniu

KOBIECY SPOSÓB NA NIEMIECKIE CZOLGI

Opis podróży do Warszawy

Dziennikarz amerykański wysłany przez pismo „New York Times”, odbył podróż z Zaleszczyk do Warszawy i z powrotem. Wybrał się samochodem w towarzystwie obserwatorów wojskowych państw neutralnych i zeszły mu 4 dni w drodze. Było to w pierwszych dniach najazdu bolszewickiego.

Do Siedlec dotarli szybko, kraj był spokojny, aczkolwiek wszędzie znać było ruchy wojsk polskich, spieszących na pozycje obronne.

W Siedlecach, o 160 klm. od Warszawy palił się środek miasta, zbombardowany przez lotników niemieckich. Aparaty krzyżackie rzucały z upodobaniem bomby pożarowe, aby niszczyć miasta.

Im bliżej Warszawy, tem większe zniszczenie. Porwane linie telegraficzne, słupy wałaly się po drodze, przeszkadzając w jeździe. Sprawiali to umyślni żołnierze niemieccy, którzy opuszczali się na spadochronach z samolotów i niszczyli we wnętrzu kraju linie komunikacyjne.

W pewnym miejscu obok drogi stało 12 samochodów prywatnych, podziurawionych przez kule karabinowe. Padły ofiarą ataku z powietrza. Wiele wiosek, przez które przejeżdżało, stało w ruinach, bo lotnicy krzyżacy nie czuli się oszczędzali. Kobiety z dziećmi chodziły jak błędne koło dymiących się zgłiszcz.

Do Warszawy dotarli podróżni nocą. Praga była już wtedy mocno zniszczona, ale kolumny motorowe wroga cofnęły się były na przystawie odległość, odpędzone przez bohaterów obrońców stolicy.

Wjechali do miasta przez wspólny most Poniatowski. Przeszedł on przez wielokrotny ogień bomb, ale uszkodzenia naprawiano natychmiast. Na ulicach panował względny spokój, na rogach pełnił straż policyjną obywateli cywilni z przepaskami na ramionach, zbrojni w karabiny. Dziennikarz dotarł do kome-

dy wojskowej miasta i tam dowiedział się, że Niemcy cofnęli się daleko od miasta. Pierwszy atak kolumn motoryzowanych na Warszawę, ogłoszony przez Niemców za zwycięstwo i zajęcie miasta w dniu 8.9, przyniósł był wrogowi w rzeczywistości klęskę.

Opowiedziano dziennikarzowi o losie pierwszego czołga pruskiego, jaki ośmielił się być wówczas zapuścić na przedmieście Wołę. Utknął w wywie od bomb by czy na barykadzie. Próbował wyrwać się z tego położenia, ruszając to wprzód, to w tył, puszczając w ruch to jedną gąsienicę, to obie razem — lecz wszystkie nadarło. Przez otwory było widać luby karabinów maszynowych.

Naraz wypadła z najbliższego domu jakaś kobiecina, niosąc zwój mokrych szmat, rzuciła ją na czołg i podpaliła. Stało się to w okamgnieniu, tak że załoga czołga nie mogła się zorientować. Buchnął wielki płomień, bo szmaty były przesycone naftą, a z wnętrza żelaznego potwora poczęły w dobywać się okrzyki, ogień widać przypiekał. Nie trwało długo, a potwór rozwarł paszczę i przez drzwiczki poczęła wyskakiwać z wnętrza przerażona załoga. W międzyczasie zebrał się tłum wyrostków i kobiet, który rozbroił i wyłapał wszystkich żołnierzy. Z triumfem poprowadzono krzyżaków przez ulice na najbliższy posterunek wojskowy.

Po tym niepowodzeniu Niemcy stali się ostrożniejsi u murów Warszawy, mimo tego kobiety wyostki zdobyły o własnych siłach jeszcze niedjedn tank. „Tylko ich przypieć zdziebko — stało się zwołaniem ulicznym — a karaluchy zaraz wylizają i same nam wpadną w ręce”.

Obroncy Warszawy są — kończy dziennikarz — pełni dobrej myśli. Mają żywność na sereg tygodni i oświadczają, że wrog nie wejdzie do miasta inaczej, jak po ich trupach.

BRÓŃ SIĘ, WARSZAWO!

Warszawa obłączona
Po 20 dniach dzielnej obrony przeciw przemagającym siłom odwiecznego wroga naszej Ojczyzny, Warszawa broni się!

Obłączona przez wroga ze wszystkich stron, burzona codziennym ogniem nieprzyjacielskich armat i bomb, krwawiąc tysiącami rannych obrońców, żołnierzy, dzieci, kobiet, cierpiąc niedostatkami okrutne, Warszawa nie poddaje się!

Już raz hordy bolszewickie pod Warszawą były, i raz już wrogie! porażki pod Warszawą doznały. Był to Cud nad Wisłą!

Broń się Warszawo! Tak jak wtedy, Cudu od Twego męstwa czekamy! Twe męstwo to już Cud, co w całym świecie cywilizowanym sercom ludzi silniej bić będzie, niż podziwu im do o-czu kocha i zazdrość w nich budzi, że nie są Obrońcami Warszawy!

Broń się Warszawo! Bo Ty dziś dla nas wszystkim jesteś! (Osobieniem Ojczyzny i Honoru! Całą naszą Nadzieją!

Broń się Warszawo! Bo wrog odwieczny znieść Cię z powierzchni ziemi chce, więc broń się!

Mogą bomby wraze wszystkie nasze dzieła sztuki zburzyć. Mogą zburzyć Belweder, Zamek, Zachętę, Łazienki, Katedrę.
Mogą granaty niemieckie serca Obrońców Warszawy do zamknięcia zmusić.

Może dziś wrog nasz odwieczny całą Warszawę zburzy! Nasze pałace — odbudujemy je, piękniejsze niż były. A dawne, sercu drogie — w sercu nadal piękne i okazałe stać będą.

Nasze domy, ulice, place? Odbudujemy je, bośmy pracowici, i z własnej pracy żyć przywykliśmy, nie rabując nic od sąsiadów!

A te serca, co bić przestały? Te serca właśnie, serca Obrońców Warszawy tysiącokrotnie naszych i całego świata sercach bić będą. O nich myśleć będziecie, gdy nową Warszawę będziemy tworzyli. Dla nich i dla sprawy, dla której bić przestały, znów naszą Wielką, Niepodległą i tak kochaną Ojczyznę odbudujemy!

Tam nam dopomóż Bóg!
S. Paulo

Jerzy Brandes
Warszawianin

Casa dos Pintores

Panów Malarzy, naszych Przyjaciół i Szan. Publiczność wogóle mamy zaszczyt zawiadomić, że sprzedajemy naszych punktów malarzskich, jak: farby, werniksy, pędzle, kleje, olej liniany itd. umieszciliśmy w jednym wyłącznie sklepie przy
Rua Dr. Muricy nr. 733 — Telefon 2-6-9-4
Caixa postal 347 — Curitiba

Na czele naszego oddziału technicznego stoi fachowiec, który chętnie służy radą i wskazówkami w potrzebach malarzskich. Rodziny kurytybskie, pragnące zaszczyścić nas zamówieniem, zechcą posłużyć się telefonem, a żądany artykuł dostarczymy natychmiast do ich domu.

Odwiedźcie naszą CASA DOS PINTORES

ADWOKACI

DR. LUDWIK WOLSKI
DR. HIROSE PIMPAO

Prowadzą sprawy cywilne, handlowe, kr. minelne, spadkowe robotnicze. Naturalizacje i sprawy cudzoziemców.

Biuro przy ulicy Marechal Floriano Peixoto, 131 — Telefon 234 — Poniżej Banco Nacional do Comercio — Kurytyba

Naturalizacje

Sprawy spadkowe, ściąganie należności

Legalizacja obcoekojnowców

(Książeczki tożsamości na zasadzie nowej ustawy)

Ceny umiarkowane. Przyjmuje się zlecenia z interioru.

DR. J. GELBERT

BIURO: Rua Pedro Ivo nr. 211 Kurytyba

MAJLA REAL INGLEZA

ROYAL MAIL LINES, LTD.

Sprzedaje się sztykarty 3-jej klasy do Europy, jak: do POLSKI, ŁO TWY, ITWY, ESTONII, CZECHOSŁOWACJI, JUGOSŁAWII, AUSTRJI, RUMUNJI, BESARABJI etc.

DATY ODJAZDU OKRĘTÓW

ZE SANTOS

MCNTEVIDEO I BUENOS AIRES

ZE SANTOS DO EUROPY

ANDES 8 października

H. BRIGADE 10 października

H. PATRIOT 24 października

H. CHEFTAIN 2 października

ANDFS 16 października

H. PRINCESS 16 października

H. BRIGADE 30 października

MILLER, GODDARD & CIA LTDA

Rua Libero Badaró, 95 S. Paulo

lub ROYAL MAIL AGENCIES (BRAZIL) LIMITED

Rio de Janeiro Cx. p. 21 Santos Cx. p. 36

Z S. Paulo i Rio

Bohaterska obrona

Matki i dzieci polskie

— Z kurytybskiego „O Dia”, 20.9.1939 —

Neutralność Brazylii

Minister Wojny wydał rozkaz do wszystkich oficerów armii brazylijskiej, by zachowali zupełną neutralność w stosunku do państw wojujących, z którymi Brazylija utrzymuje przyjacielskie stosunki. Jest rzeczą zrozumiałą, iż oficerowie, dla pogłębienia swych wiadomości strategicznych muszą się zajmować rozgrywkami, lecz powinni to czynić zupełnie bezstronnie jako zwykli widzowie, nie okazując przychylności ani żadnej ze stron wojujących.

Węgiel północno-amerykański dla kolei centralnej w Brazylii

Z początku ubiegłego tygodnia rząd federalny zamówił 100 tysięcy ton węgla północno-amerykańskiego przeznaczającego dla kolei centralnej. W tych dniach rozpocznie się załadunek zamówienia na okręty Stanów Zjednoczonych, tak że w krótkim czasie będzie można wznowić ruch pociągów, zawieszonych z powodu braku opału.

Ważne dla cudzoziemców

Został przedłużony okres pobytu dla cudzoziemców, znajdujących się czasowo w Brazylii. Z powodu trudności przejazdu, wobec zawieszony wojennej w Europie, prawo przebywania cudzoziemców nie osadników w Brazylii, zaraz z rozpoczęciem działań wojennych zostało przedłużone o trzydzieści dni. Obecnie inspektor, regulujący pobyt cudzoziemców, bawiących czasowo w Brazylii, dr. Alfredo de

Assis, zapowiedział, że cudzoziemcom tej kategorii nie będzie się stawiać żadnych przeszkód i termin ich pobytu, o ile stosunki się nie zmienią, będzie mógł być przedłużony w każdym wypadku.

Czerwony Krzyż Brazylijski

Został otwarty w Rio de Janeiro kurs dla pielęgniarek pod egidą Czerwonego Krzyża Brazylijskiego. Na kurs zapisało się przeszło 300 pań i panien, przeważnie brazylijskiej narodowości.

Parowiec „Cap Norte”

Niemiecki parowiec „Cap Norte” stojący na kotwicy w Recife wypłynął zabrawszy wielką ilość towaru do Niemiec. Kapitan spodziewa się zmylić czujność angielskich okrętów patrolujących skrajnie wszystkie morza świata.

Okręty włoskie w podróży do Brazylii

Donoszą z Genui, że opuścił tamtejszy port parowiec włoski „Augustus”, wioząc na swym pokładzie przeszło 1.000 pasażerów. Przybycie rzeźniczonego statku do Rio jest spodziewane dnia 28 tego miesiąca. W tym samym dniu podniesie kotwicę w Trieście okręt „Neptunia”. Przybycie tego statku jest zapowiedziane na dzień 12 października. Widać, że pan Mussolini nie chce absolutnie z nikim wojować.

Two „Polonia” w Rio

Two „Polonia” w Rio de Janeiro zawiadamia nas, że w dn. 13.8 na nadzwyczajnym walnym zebraniu wybrało nowy zarząd na rok 1939-40, w następującym składzie:

Prezes Mieczysław Bębnowicz; wice-prezes Anna Janiak; Sekretarz Alfred Bilski; zast. Zygmunt Palulis; skarbnik Julian Henrych; zast. Stanisław Kasiński; bibliotekarz Maria Leszczyńska; I Radny Władysław Gabryszewski; II radny Julian Rusak; III radny Janina Bębnowicz; Komisja rewizyjna: przewodniczący Ignacy Swarc, członkowie Bolesław Sajkowski, Roman Wichan; Gospodarz Józef Wichan.

Napad na sędziego

W Abaeté, miejscowości położonej w stanie Minas Gerais, przeciwnicy polityczni napadli na miejscowego sędziego, Fernanda Bheringa, wymierzając mu przykrą chłostę. Następnie napastnicy wsadzili dra Bheringa do samochodu i wywieźli za miasto. W odległości 23 kilometrów od Abaeté, napastnicy wysadzili ochłostanego w szczerym polu. Sprawa została wytoczona przed Trybunałem Bezpieczeństwa. Sędzia prowadzący proces, odesłał akta do zwykłego trybunału, motywując swój postępek twierdzeniem, że porządek społeczny nie został zagrożony przez napad na sędziego z Abaeté, gdyż rozchodzi się o prywatne wyównanie rachunków, wynikłych z przeciwności przekonań politycznych, a dr. Fernando Bhering został znieważony czynnie jako prywatny osobnik a nie jako urzędnik.

Na szakier

do roboty potrzebny mężczyzna lub kobieta. Zgłosić się: Rua Dr. Ubaldino Amaral nr. 1372.

Niepokromiony opór, jaki Warszawa przeciwstawia najeźdźcy, budzi podziw w całym świecie, a szczególnie we Francji. W siedem dni po rozbójczym najeździe na Polskę, radio berlińskie podało do wiadomości całego świata, iż przednia straż niemiecka zajęła stolicę Polski i że trzy mosty na Wiśle zostały zniszczone przez lotnictwo niemieckie. W ośmnaście dni później Warszawa zroniła się jeszcze zaciekle, a to samo radio berlińskie, ze wstydem musiało przyznać, iż puściło w kurs fałszywą wiadomość. Niemcy wystali do komendanta obrońców stolicy wezwanie do poddania się w ciągu 12 godzin, groząc, że w przeciwnym razie po upływie tego czasu, artyleria niemiecka i ciężkie samoloty bombowe zmiotą miasto z powierzchni ziemi, nie szczędząc ani kobiet, ani dzieci, gdyż wszyscy mieszkańcy bez różnicy płci i wieku będą uważani za wrońskich strzelców, wyjętych z pod prawa. Niemcy daremnie oczekiwali ukazania się wyśanników polskich, mających traktować o poddaniu się stolicy. I znowu zawrzała walka, pomimo pogorszenia się warunków, gdyż od wschodniej strony nadciąga

W historii ludzkości z trudnością napotkamy naród bardziej przez los pokrzywdzony, niżeli nieszczęśliwy naród polski.

Długą, iernistą drogę przebył, zanim osiągnął niepodległość i zorganizował się do wolnego bytu pośród narodów cywilizowanych.

Odzyskawszy, po wieloletnich trudach, swe historyczne terytoria, czerpał z ziem żywnych i morarną dłoń — swe środki do życia, nie prosząc nikogo o wsparcie.

Bohaterski w całej swej historycznej działalności, podziwu godny i poszanowania, wielki naród pozyskał sympatię wszystkich ludów wolnych, nie opanowanych manią imperializmu i żądzą ucisku.

Grębiony od niepamiętnych czasów, uciskany i deptany, odrzodził się z popiołów, by dźwigać pochodnię wolności i braterstwa ludów.

Lecz popzez radość ze swobody tak ciężko zapracowanej, złowróżbną przyszłość wyuczuwał, która tak rychło nadeszła, szczęście w ból, wesele w żalobę — zmieniając. Nadeszły dni, w których sprawdziły się przecięcia i gwiazda oświetlająca drogę kuświełnej przyszłości, zaszła za horyzonty snów o szczęściu.

Wojna, której tak się wzdragał — nadeszła, bezwzględna, w swej szacie zniszczenia i śmierci.

I oto lud bohaterski znowu wystąpił do walki. Do walki o ziemię... o chleb i schronienie dla swych rodzin!

Ufna w sprawiedliwość bożą, boć ludzka zawsze jest błędna i ślepa na izz, Polska wystąpiła

do wojny w imię wolności, równości i braterstwa!

Sił miała zbyt mało, by liczniejszego wroga pokonać. Czula, jak w boju topniała energia, jak niekci najlepsi synowie, jak niekci w pamiętnym roku 1830, garstka bohaterów oparla się najeźdźcy, tak teraz Polska walczy cała do ostatka!

Legła śmiertelnie zraniona... Synowie bohatersey, w najwyższej ofierze, oblicie krwią zrosili swą ziemię ukochaną.

Matki i dzieci zginęły w gruzach ojczyzny... Biedne, niewinne stworzenia które nadzieją były i stwardnia duszy obrońców — życiem przypłaciły swe przywiązanie, a ciała ich walają się na pobojowiskach, zastygłe i zapomniane.

O dzieci i kobiety polskie! Wy, które zawierucha skosiła okrutnie, gdy spoglądacie tam z niebios wysokości — przebaczenie niesprawiedliwości i bezmyślności ludzkiej!

Boć niezrozumiałym zaiste jest ten padół nieszczęsnny, a wyście, w swej niewinności, cierpieli najbardziej... Na ziemi byłycie uobobieniem: dobrci, gdy ręce wasze pięciły bandażem rany nieszczęśliwców, a usta szeptały słowa otuchy... W zamian za dobroć — życie wam odbierają, a po skończonej walce nikt o Was, być może, nawet nie wspomni.

Matki i dzieci polskie — zwycięstwo Wam się należy!

Wam, coście marły bez złości i ambicji...

Wam, coście marły, płacząc... z serca szczerego!...

Eloy de Montalvão

Dalsze losy wojny w Polsce

Rzeczoznawcy wojskowi angielscy twierdzą, iż walka niemiecko-polska stanowi doskonałą naukę dla państw sprzymierzonych. Piechota polska okazała się znacznie lepszą od niemieckiej, a przewaga germańska polega jedynie na tym, iż najeźdźca posiadał olbrzymią ilość czołgów, co dało niespodziewane wyniki. Te potwory stalowe, pomimo powodzeń osiągniętych w pochodzie, nie mogą utwierdzić zdobytych pozycji. Żołnierze polscy zmuszali niejednokrotnie niemieckie czołgi do ucieczki i to z ciężkimi stratami. Niestety, pogoda sprzyjała Niemcom. Generał „Błoto” opóźnił swoje działania i nie stawiał się na czas. In-

czej, czołgi niemieckie musiały być ustat w pochodzie. W czasie słoń jesiennych pojazdy mechaniczne okazały się w Polsce niepotrzebnymi gratami i wpadły w ręce obrońców, którzy nie omisszkają posłużyć się nimi w odpowiedniej porze. Niemcy, pomimo trąbienia na cztery strony świata o kompletnym zniszczeniu polskiej armii, będą musiały utrzymywać w Polsce znaczne ilości wojska, gdyż bezwzględnie po zakończeniu głównej kampanii rozpocznie się zacieka partyzantka. Z drugiej strony Niemcy nie dowierzają swoim czerwonym sprzymierzeńcom. Wzdłuż całej linii dzielącej armię rosyjską od niemieckiej będą zmuszone do utrzymywania potężnych sił zbrojnych. Rosja nie będzie mogła dostarczyć wojskom Hitlera znacznych ilości benzyny. W latach 1932 do 1938 produkcja sowiecka nafty doszła do 9 milionów ton rocznie. Jednak jest to ilość niewystarczająca wobec olbrzymiego zapotrzebowania. Wywóz nafty z Rosji spadł z 6 milionów ton na 930 tysięcy, co wskazuje na olbrzymie zużycie gazoliny przez samą Rosję.

BIŁONA PANCHROMATYCZNA IDEALNA

Wzrywaj ją, NIGDY NIE ZAWIEDZIE

Twój mąż
ma także prawo do życia

Do dziś dbał on tylko o rodzinę, dzinna, i społeczna, jaka na nim Od dziś powinien zacząć dbać i ciąży, nakładają obowiązek u siebie. Wymaga tego stan jego trzymania zdrowia, a to sposobu zdrowia. Odpowiedzialność ro-

Nie zapominać, że „zdrowie szanujemy dopiero wtedy, gdy je utracimy”. Owe ciągłe bóle głowy, reumatyzm przeszkadzający ruchom, wrzuty i wrzody na nogach i po ciele, „muszki” latające przed oczyma, brak dobrego u-sposobienia, ogólne zniechęcenie, cera zielonkawa, suchupłość i inne objawy choroby — oznaczają krew nieczystą. Tylko Elixir de Inhame Goulart jest w stanie przywrócić twemu mózgowi pełnię zdrowia, jaką się cieszysz.

Elixir de Inhame jest owocem Po pierwszej flaszce Elixir de Inhame Goulart następuje głębszy oddech, krew ma lepszy obieg w żyłach, wrzuty i wrzody poczynają się zablizniać, ustępuje ból reumatyczny, jaki mieścił się w mięśniach i stawach, wzrasta apetyt, ciało przybiera na wadze i człowiek nabiera otuchy do pracy i do życia.

Nieczysta krew jest źródłem wszystkich chorób u mężczyzn, niewiast i u dzieci

Zacznij wzgl. każ zacząć kurację Elixir de Inhame Goulart odrazu dzisiaj, a ubiegiesz tym sposobem chorobę, której zaczętki srostrzegasz u męża lub sama w sobie odczuwasz. Nie dopuść do zwinienia się tych objawów. 6 flaszeczek stanowi dobrą kurację.

ODEZWA

Prezydenta Mościckiego

Obywatele: — W chwili, gdy i armia nasza walczy bohatersko z przeważającymi siłami Niemiec, zostały znowu pogwałcone traktaty i zasady moralności a nasze ziemie najechane. Nie po pierwszy to raz zdarza się, że nasza Ojczyzna jest napadnięta od zachodniej i wschodniej ściany równocześnie.

Polska w sojuszu z Francją i Wielką Brytanią walczy o prawo

CENY TARGOWE

Cukier biały rafin. kilo	13300
„ „ zwyczaj. „	12200
„ „ mulat. „	10000
Kawa mielona 1-a „	35000
Herva-matte „	12200
Ryż biały agulha kilo	13400
„ „ zwyczaj. „	13000 do 13400
Grzech okrągły „	500 do 10000
Fasola czarna „	nowa 800
„ „ paulista „	10000
Mąka pszenna Lili worek	60000
Mąka pszenna kilo	12100
„ „ kukurydziana „	12500
„ „ manjokowa „	600 do 13000
Araruta „	25000
Masło bez soli „	115000
„ z Blumenau „	105000
Mięso wieprzowe „	45000
„ „ wotowe „	25200
Stonina „	35500
Smalec „	35500
Bacalhao „	78000
Wosk „	65600
Chmiel 100 gr. paczka	15200
Cazolina „	335000
Nafta „	275000
Oliwa Bertoli „	135000
Oliwa Sol levante „	35500
Herbata Lipton „	78500
Wódka „	13800
Wino czerwone butelka	13500
Fasola czarna nowa kalg.	605000
Jaja tuzin „	18200
Cebula nowa a. „	25000
Kartofle nowe alk. „	125000

przeci w niesprawiedliwości, za cywilizację i przeciw barbarzyństwu, za dobro i przeciw panowaniu przemocy w świecie. Niezachwianie wierzę w nasze ostateczne zwycięstwo.

Obywatele! W tej chwili jest rzeczą konieczną uratować od przejściowego kataklizmu to, co uosabia Rzeczpospolitą i z tego powodu z bólem zmuszeni byliśmy przenieść siedzibę rządu do miejscowości zabezpieczającej w całej pełni wykonywanie suwerenności państwowej i dającej gwarancję ochrony interesów Rzeczypospolitej.

Jestem pewien, że mimo wszelkich przeciwności losu, zachowacie niezłomność ducha, godność i dumę, które już wzbudziły podziw świata. Obowiązkiem nas wszystkich jest uratować honor Narodu.

Opatrzność usprawiedliwi nasze czyny.

Kapitan niemiecki wrogiem hitleryzmu

Donoszą z Rio de Janeiro, jakoby komendant niemieckiego statku towarowego „La Corona” zatrzymanego w Brazylii przez wypadki wojenne, kapitan Paulo Roger, oraz jego zastępca Hoel-se, odmówili kontynuowania podróży do Niemiec. Reporter „Diario da Noite” stwierdził, że komendant Paulo Roger, były żołnierz z 1914 roku ma krewnych w Polsce i jest żonaty z brazylianką. Mówią, że kapitan Roger jest wrogiem ustroju nazystowskiego.

Sulbraspol Soc. Coop.
PORTO ALEGRE Rio G. do Sul
Caixa postal 246
SPRZEDAŻ DETALICZNA
Skład: rua São Pedro, 875, tel. 3-608
SPRZEDAŻ HURTOWA
Biura: rua Marechal Floriano, 48, tel. 5-681

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do **Wawrzyńca Olczyk** Pensjonat polski i Bar R. Ajmores, 187 (dzieln. B. Retiro) S. PAULO 22-40

Drukarnia „Baltica” w S. Paulo Wykonuje druki we wszystkich językach Bilety wizytowe, handlowe, listy i koperty firmowe, blankiety, cyrkularze, plakaty, zaproszenia ślubne, katalogi, wogóle wszelkiego rodzaju druki. Pozamiejscowym wysyła próbkę druków za nadesłaniem na koszt ta przesyłki. Adresować: **TIPOGRAFIA BALTICA** Alexandre Bumbalis Rua Jose Theodoro, 194 — SÃO PAULO Tel. 4-3453

Carminativo Plazuka Szybko działający środek leczniczy na choroby żółtaczki, kiszki i wątroby. Wskazany jako skutecznie działający przy bólach brzucha, kolkach, zwracaniu, bólu i zawrotach głowy — także na ogólną perturbację w drogach trawiennych. (Dla zdrowych zwiększa apetyt). Carminativo Plazuka znajduje się na sprzedaż we wszystkich aptekach Skład główny: BUENO e Cia. r. Maria Candida, nr. 187 SÃO PAULO, Brasil. Potrzebuje się reprezentantów w interierze. (22-40)

CUKIERNIA POLSKA „MAZURKA” F. SZANKOWSKA & SYN S. PAULO, ul. Sebastião Pereira, 116 (Sta Cecilia), Tel 5-5403 Specjalności: Pączki warszawskie, serniki krakowski. Przyjmuje zamówienia na wszelkie uroczystości. Wysyła do domu

PALACE HOTEL KURYTYBA Rua Barão do Rio Branco 62 Telefono 959 i 990 Caixa postal 469 70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNEMI, 2 WINOY, SALON DLA RESTAURACJI, HALA I BAR **KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA** Auta na stoi do dyspozycji dla gości Właściciel: *Marcin Jaruga*

Warszawa

Zanim się znalazła w ogniu krzyżackich bomb

Istnieją miasta, które spełniły swą rolę w dziejach Narodu, miasta — mauzolea, w których przez długie wieki gromadził Naród, to co ma najdroższego, aby zamknięte w kamieniu murów przetrwało wieki, miasta, po których chodzący nieledwie z odkrytą głową, z sercem ściśniętym szacunkiem i umiłowaniem dla bohaterskiej przeszłości. Takim miastem jest w Rzeczypospolitej Kraków.

Gmach telefonów w Warszawie

Istnieją miasta — młodzieńcy, — miasta kipiące współczesnością, miasta wyrosłe wczoraj, niedawno, z lasu czy polnego pustkowi, miasta, które przetrwały swych mieszkańców z dnia na dzień, zasłaniając im coraz większe płaty nieba nowymi budynkami i zakładami przemysłowymi. Miasta, powstałe dlatego, że los tam właśnie rzucił bogate pokłady węgla, czy ropy naftowej. Ten węgiel czy żelazo czy ropa są sprawcami miasta, obrzymiego pieca, w którym przetapia się obok siebie metal i ludzka namiętność bogactwa. Takim miastem są Katowice. Są także miasta niemowlęta, które istnieją swe zawdzięczają wyrozumu-

wanym obliczeniem kierowników gospodarczego życia Narodu miasta okna na świat. Gdynia miasta motory. Stalowa Wola. Miasta karmione betonem i żelazem, miasta — przez które objawiają się zdolności twórcze Narodu.

Warszawa nie jest ani miastem mauzoleum, ani nowoczesnym miastem bez tradycji. Jest tych miast połączeniem, żyje w niej przeszłość i przyszłość Narodu.

Jest równocześnie świadectwem bohaterskich czynów jak i twórczych zdolności.

Stolica Polski rozbudowywała się do chwili najazdu krzyżackiego w nieprawdopodobnym tempie. Z zadziwiającą szybkością rosły całe bloki pięknych, nowoczesnych domów i rozścielały się nowe, ukwiecone ulice. Tam, gdzie jeszcze wczesną wiosną stapało się po rozmięklej ziemi, już na jesieni przechodzi się równym jak stół chodnikiem, przed wznoszącymi się ścianami olbrzymich gmachów.

Lecz nie koniec na tym. Warszawa nie tylko rosła, ale się także gruntownie przebudowywała. Zarząd miejski nie oszczędził olbrzymich sum pieniężnych na ten cel. Jedno z głównych założeń nowego planu stolicy to były wielkie arterie komunikacyjne, łączące południowe krańce miasta z północnymi, zachodnie ze wschodnimi. Chodziło mianowicie o dobre połączenie Mokotowa z Żoliborzem i Woli z Pragę. Ponad peronami dworca Gdańskiego przerzucono szeroki wiadukt tam, gdzie dawniej istniał zalewany przez wodę przejazd, a zburzone domy pomiędzy wiaduktem a śródmieściem, skróciły czas przejazdu tramwajem z „cioty” na Żoliborz z trzydziestu do dwunastu minut. Trzeba było w tym celu wykupić 10 nieruchomości i zburzyć 36 budynków.

Drugą pracą w tej dziedzinie była budowa Alei Niepodległości, niebawem szerokości arterii, która wykończona w południowej części miała przebiegać całe miasto w kierunku N-S, stając się jedną z najdłuższych ulic na świecie. Aleja ta była przewidziana jednocześnie jako jeden z odcin-

ków olbrzymiej autostrady turystycznej — handlowej Gdynia — C.O.P.

Trzecia wreszcie taka arteria komunikacyjna to wybrzeże nadwiślańskie, Wisła, której piękne brzegi były od lat zespęcone przez mieszczące się w tej części miasta fabryki i budynki — rudery, została odsłonięta w całej swej okazałości. Jej wybrzeże stało się zachwycającym bulwarem, który idąc od Bielan przez Żoliborz, pod stokami Cytađeli, u podnóża Nowego i Starego Miasta, przedrestaurowany: gmachem Zamku królewskiego, dochodzi do mostu księcia Józefa Poniatowskiego i mało rozciągając się dalej, do Czerniakowa na Stęki, odciążając znacznie ruch w wąskich ulicach śródmieścia.

W dziedzinie połączeń z zachodu na wschód, kapitałne znaczenie miała Aleja Waszyngtona, przedłużenie szlaku Okęcie — Aleja Giójecka — Jerozolimka — Most Poniatowskiego.

Rozwój stolicy znaczył się nie tylko w robotach publicznych na wielką skalę, jak budowa nowych arterii komunikacyjnych. Widać było na każdym najdrobniejszym odcinku życia stolicy. Oto trochę cyfr: w ostatnim czteroleciu zbudowano 1,900,000 m² ulic i 713,000 m² chodników. Wybudowano 84 km. nowych wodociągów i 70 km. kanałów, oświetlono 72 km. nowych ulic. Olbrzymie zwłaszcza wzrost wykazały parki i zieleńce stolicy — 135 ha. Istniały na najbliższą przyszłość plany, które zmieniły miasto zupełnie oblicze pewnych dzielnic stolicy. Głównym założeniem tych planów było zupełne usunięcie z miasta zakładów prze-

mysłowych i fabryk, stworzenie oddzielnych dzielnic.

Z pośród wszystkich projektów na pierwszy plan wybił się już częściowo realizowany projekt — dzielnic Marszałka Piłsudskiego. Dzielnicą ta rozciąga się od Wisły, obejmując zamek Ujazdowski i pomnik karczki Marszałka, który stanął miał na placu Wolności.

Obrońca Warszawy

Włwał Pomorzanie!

Wielką radość sprawiło mieszkońcom Warszawy przybycie dywizji pomorskich — tylokrótnie zupełnie zniszczonych, według komunikatów niemieckiego sztabu generalnego. Oddziały pomorskie weszły do Warszawy, ze wszystkimi taborami, amunicją, zapasami żywności, artylerią, prowadząc ponadto ze sobą przeszło 1000 jeńców i obfity zdobycz materiału wojennego.

Rozwściekieni krzyżacy

Lotnicy niemieccy bombardują stale stolicę Polski. Niemcy rozwściekieni oporem niezłomnym Polaków, niszczą domy, zabytki historyczne i przedmioty bez znaczenia z punktu widzenia wojakowego. Niemcy zbombardowali drugi szpital i sanatorium dla dzieci w pobliżu Warszawy, przyczem było zabitych 80 chorych dzieci. Okolice podwarszawskie uciertały bardzo dużo, ponieważ lotnictwo niemieckie urządza prawdziwe polowania na wieśniaków, latając nisko, prawie ocierając się o drzewa. Pozostali przy życiu po tych organizowanych masowych morderstwach, zaciągają się do woliwych strzelnic, by pomścić śmierć rodzin-

ę i zniszczenie majątków. W ten sposób nienawiść przeciw krwiożerczemu najeźdźcy pomnaża ustawiczne szeregi obrońców.

Bomby

W ciągu nieprzerywanego ataku lotniczego na stolicę, lotnicy niemieccy rzucili jednego dnia 200 ciężkich bomb, uśmiercając wielką liczbę osób z pośród ludności cywilnej.

Wino pozbawione jakichkolwiek fortyfikacji i miasto otarte, było bezlitośnie bombardowane przez lotnictwo niemieckie. Rzucano 100 bomb dużego kalibru w środku miasta. Liczba ofiar jest bardzo duża, przeważnie pośród kobiet i dzieci. Nie zdołano dotychczas obliczyć ilości zabitych, i rannych. Hitler wydał wyraźny rozkaz swoim lotnikom, aby obręrowali w Polsce bez żadnej litości. Myśli, że terrorem złamie bohaterski opór Polaków

Zapłacą krwawo!

W dalszym ciągu stolica odpięra najard nieprzyjacielski. Komisarz Obrony Obywatelskiej stolicy, p. Starzyński przemawiał przez radio do mieszkańców Warszawy oddając sprawiedliwość ich bohaterstwu i chłoczując niemilosierdzie zbrodnie niemieckie. Niemiecy generałowie — powiedział — zapłacą krwawo za bezwstydną ścianę śmierci i zniszczenia pośród cywilnej ludności. Wobec całego narodu możemy podnieść dumnie głowę, dumni z zachowania się Warszawy, która z największym spokojem i dyscypliną bez trwogi, i z całkowitą pewnością siebie spełnia obowiązki, postępując pierwszemu wezwaniu. O mury Warszawy — zakofczył — musi się rozbić barbarzyńska fala niemieckiego zalewu!

Głodni bandyci zasiedli do sutego, polskiego stołu

Komunizm oto wróg!

Generalna Konfederacja Pracy, skupiająca 5.000.000 robotników francuskich, postanowiła wykluczyć z dyrekcji organizacji wszystkich komunistów. „Nie możemy współpracować — oświadczyli członkowie dyrekcji — z komunistami, których rosyjscy towarzysze niekiedy najechali na Polskę, wspomagając najgorszych wrogów klasy robotniczej — hitlerowców niemieckich. Radykali francuscy, którzy niedawno jeszcze głosili, że „Klerykalizm — oto wróg”, zmienili to hasło na nowe: „Komunizm — oto wróg“.

Swasty bolszewickie

Wojska czerwone maszerujące w głąb ziem wschodnich Polski, stosują stare, bolszewickie metody gwałtu i terroru. Wojska, które wkroczyły do Polski, rzekomo dla wprowadzenia ładu i porządku zachęcają chłopów do rabowania dworów i konfiskowania własności prywatnej. Kościoły i cerkwie masowo zamieniane są na kluby sowieckie. Niektóre świątynie zamieniono nawet na stajnie. Bolszewicy nie się nie zmienili.

7 lat wojny?

Dzienniki duńskie, omawiając mowę Hitlera w Gdańsku, z przerażeniem wspominają, iż kanclerz Rzeszy usiłował w swoim przemówieniu przygotować Niemców do możliwości, że wojna będzie trwała bardzo długo, nawet 7 lat. Po takiej wojnie, która nieuchronnie objęłaby cały świat, cywilizacja Europy legnie w gruzach! Trzeba mieć wielką odwagę, aby proponować swojemu narodowi wojnę siedmioletnią. Czy aby ostatecznym zwycięzcą nie zostanie Stalin? Zresztą — dodają Duńczycy — wprowadzenie kartek żywnościowych w Niemczech już w pierwszym dniu wojny wskazuje, że Niemcy nie są przygotowane do długiej wojny.

Co myśli Hiszpania

Wszystkie dzienniki hiszpańskie, które mocno były zabarwione nazywaniem, zmieniły raptownie swój kierunek po obrzydliwym przymierzu hitlerowców z bolszewikami. Atakują obecnie w sposób gwałtowny Niemców, podkreślając zbrodnie popełnia-

ne przez wojsko niemieckie w Polsce a ukoronowane przez alians sowiecko-niemiecki, mający na celu zniszczenie Polski.

Powróżyła się Belgia

Dziennik angielski „Evening News” pisze na temat napadu sowiecko-niemieckiego na Polskę: Polacy wykonują obecnie rolę, jaką wykonywali Belgowie w roku 1914, stawiając żelazny opór siłom wrogim przeważającym liczebnie. Wiadomo, że odwaga i opór chociażby były jak największe, mogą nie sprostać przeważającym siłom czy to liczebnie czy też w materiale wojennym, ale też nie dopuszczają do szybkiego i decydującego zwycięstwa wroga, jak miało miejsce w roku 1914. Tylko kilka dni oporu belgijskiego przyczyniło się do zestania kaizera na wygnanie do Doorn. Jeżeli kraje demokratyczne nie mogą obecnie uratować Polski, to pomóżą ją następnie i przywrócą jej wolność.

Falszerzy pieniądze

Lotnicy niemieccy rzucają obecnie razem z bombami paczki fałszywych polskich pieniędzy, aby w ten sposób obniżyć wartość waluty polskiej. Ta sztuka nie jest nową, gdyż jeszcze król pruski Fryderyk, jako sprzymierzeniec Polski, umawiając się potajemnie z imperatorem rosyjską Katarzyną II o podział Polski, zaczął zarzucać Polskę fałszywymi pieniędzmi, aby w ten sposób osłabić kraj.

Walki na zachodzie

Do Francji przybył korpus wojsk angielskich, przewieziony przez kanał La Manche na licznych okrętach. Niemieckie łodzie podwodne nie ośmieliły się zaatakować transportu, a może nie wiedziały o nim, bo był przeprowadzony w ścisłej tajemnicy. W akcji frontowej Anglii nie wzięli dotychczas udziału, Francuzi biją się sami.

Walka francusko-niemiecka toczy się między liniami Ma. In. i Zygryda, w pasie tzw. „niczym”, którego szerokość wynosi 30 km. Bój odbywa się na ziemi niemieckiej, w zagłębieniu Saary, już w sąsiedztwie Luksemburga i Belgii, w kacie, gdzie kończy się granica francusko-niemiecka. Z Saarbrücken Niemcy wycofali wojska i ludność, Francuzi otoczyli to miasto z trzech stron, ale nie weszli doń, bo Niemcy ostrzegali silnie z armat. Teren, zdobyty przez Francuzów, wynosi około 400 km. kw., czoło armii francuskiej zbliża się powoli pod linię Zygryda.

Po wycofaniu części wojsk z Polski, Niemcy wszczęli z linii Zygryda buraganowy ogień, lecz nie zdołali Francuzów odeprzeć. Francuzi posiadają liczne zwycięstwa powietrzne z tej linii i twierdzą, że ją zdobędą, posiada bowiem braki, wynikłe z pospiesznej budowania.

Na morzu Anglia przystąpiła do ścisłej blokady, aby żaden zamorski towar nie mógł wejść do Rzeszy. Okręty towarowe wszystkich narodowości poddawane są rewizji. Kraje neutralne mogły sprządać z za morza tylko te towary i w takiej ilości, jak w czasie pokoju, aby nie mogły nie odstąpić Niemcom.

W ogólności Anglia i Francja szukają się do 3-letniej wojny. Przez pierwsze 3 tygodnie nie wyszły jeszcze poza fazę przygotowań. Dlatego też operacje ich nie zaważyły na losach wojny w Polsce, na którą Hitler mógł rzucić całą swą rozporządzoną siłę.

Z POBOJOWISK

Niemcy pod Modlinem grzebią trupy. W czasie bezskutecznych ataków niemieckich na twierdzę Modlin, straty aktujących były tak wielkie, że konieczne się stało zmniejszenie działań bojowych w celu umożliwienia pochowania licznych, psujących się trupów. Mieszkańcy okolic Modlina widzieli przylot ogromnych stad wron i kruków, które przybywały na pogrzebową uczcę na polach bitewnych.

Pod Lwowem

Zmotoryzowane jednostki niemieckie poparte żywym ogniem ciężkiej artylerii i przez lotnictwo, zaatakowały Lwów, największe miasto w Małopolsce. Garnizon miasta z daleka. Następnie udał się poparty przez ludność, której zachowanie się nosiło cechy praw-

dziwego bohaterstwa, wyszedł naprzeciw nieprzyjaciela, rozbijając go i zmuszając do szybkiej ucieczki. Niemcy utracili 10 czołgów, samochód pancerny i wiele motocykli. Zastrzelono również wiele nieprzyjacielskich aparatów lotniczych. Obłędnie tego miasta sprawiło najeźdźcom przykra niespodziankę, a Lwów już nieraz zbił wroga na kwaśne jabłko.

Z daleka, krzyżaku, z daleka!

Radio niemieckie podaje że komendant wojsk niemieckich generał von Brauschitz, przybył w okolicie Łodzi, ostatnio odbitą przez Polaków, i obserwował miasto z daleka. Następnie udał się na odcinek walk po Kutnem, gdzie przeprowadzi inspekcję,

Ze Słowacji. W słowacji panuje wielkie zaniepokojenie. Żołnierze słowaccy nie chcą walczyć przeciwko Polsce. Generalny inspektor wojsk lotniczych słowackich, generał Pist, poprosił o dymisję i uciekł do Francji. Co na to ks. Tiso, sprzymierzeniec Hitlera i Stalina?

Z Czech

Wzrasta coraz bardziej wielkie niezadowolenie wśród ludności w Czechach i na Morawach. Władze niemieckie obawiając się rewolucji wewnętrznej poaresztowały dawnych legionistów czeskich, księży katolickich, oraz zwolenników prezydenta Benesa i żydów. 100.000 Czechów już jest uwięzionych i umieszczonych w czołach koncentracyjnych w Niemczech.

Sympatia do Polski w Stanach Zjedn.

Jednym z celów wojny Stanów Zjednoczonych w roku 1917, było wskrzeszenie niepodległego państwa polskiego. Prezydent Wilson w jednym z swoich słynnych „14 punktów”, uważanych za warunek niezbędny do sprawiedliwego i trwałego pokoju oświadczył: „Polska wolna, zjednoczona i z dostępem do morza musi zmartwychwstać”. Dzisiaj, kiedy wskutek najazdu niemieckiego na Polskę zagrożona jest wolność tego kraju, społeczeństwo amerykańskie wyraża głęboką sympatię do Polski, brutalnie niszczonej przez najeźdźców. „Chicago Tribune” pisze: „Świat krwawić się będzie przez dziesiątki lat w niszczących rozgrywkach bojowych i wszelki pokój będzie niemożliwy, dopóki Niemcy nie wycolają się z Polski i nie zostanie złamany krwiożerczy i awanturczy hitleryzm”.

Brata poszukuje, który przed 20

laty mieszkał w Paranie, w Rio Azul i miał tam piekarnię. Pono wyjechał do Rio Gr. Sul. Ktobykolwiek znał miejsce jego pobytu, zechce dać wiadomość pod adresem: Józef Janowski, S. FELICIANO, RGRS.

Polecaj Gazetę Sąsiadom

BANK

Francusko-Włoski

DLA POŁUDNIOWEJ AMERYKI

Kapitał fr. 100.000.000 Rezerwa fr. — 139.000.000.000

Centrala PARYŻ (Rue Halevy, 12)

FILIE w BRAZYLII: S. Paulo—Rio de Janeiro—Santos—Curitiba—Porto Alegre—Recife—Rio Grande—Bahia

AGENCJE: Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo do Pinalhal, Jabú, Mocóto, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, Rio Preto, S. Carlos, S. José do Rio Pardo, S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires—Rosario de S. Fé. CHILE: Santiago—Valparaiso. COLOMBIA: Barranquilla — Bogota. URUGWAJ: Montevideo

Bank Francusko - Włoski dla Południowej Ameryki przyjmuje depozyty dyspozycyjne i wista, z wypowiedzeniem lub na stałe, płacąc dobre procenty. Bank prosi swą Szan. Klientelę o informowanie się o każdej operacji bankowej — adresu zapytania do Filii w **Kurytybie** (Sucursal em Curitiba — Rua 15 de Novembro 316), albo pod adresem jego agencji w **Ponta Grossa i Paranaguá**

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiecy

FLUXO-SEDATINA

(REGULATOR VIEIRA)

Kobieta nie będzie wycpać cierpliwą

W 2 godzinach ustają kolki maciczne.

Środek zastosowywany się przy upławach, bólach perjodycznych, po porodzie, krwawieniu itd.

Środek uspokajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10.000 z górą lekarzy.

FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Prowadzimy przyjacielom

FOTOMATORA

jest ta błona

NIE ZNASZ JESZCZE

POPROBÓJ DZISIAJ JESZCZE!

„Sulbraspol“

SOC. COOP. ELEKTRIT RADIO

Porto Alegre, R.G. do Sul

Caixa postal, 246

BIURA: rua Marechal Floriano, 48, tel. 5-681

SKŁADY: rua São Pedro 875, Tel. 3-608

WŁASNE SKŁEPY

Povoado dos Pratos, Nr. 1-szy, Mun. Sta Rosa.

Povoado Pedregulho, Nr. 2-gi, „ „

Povoado 19-a Seção, Nr. 3-ci, „ „

OS MELHORES RECEPTORES POLONESES IMPORTADOS

Soc. Coop. SULBRASPOL PORTO ALEGRE

Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!...

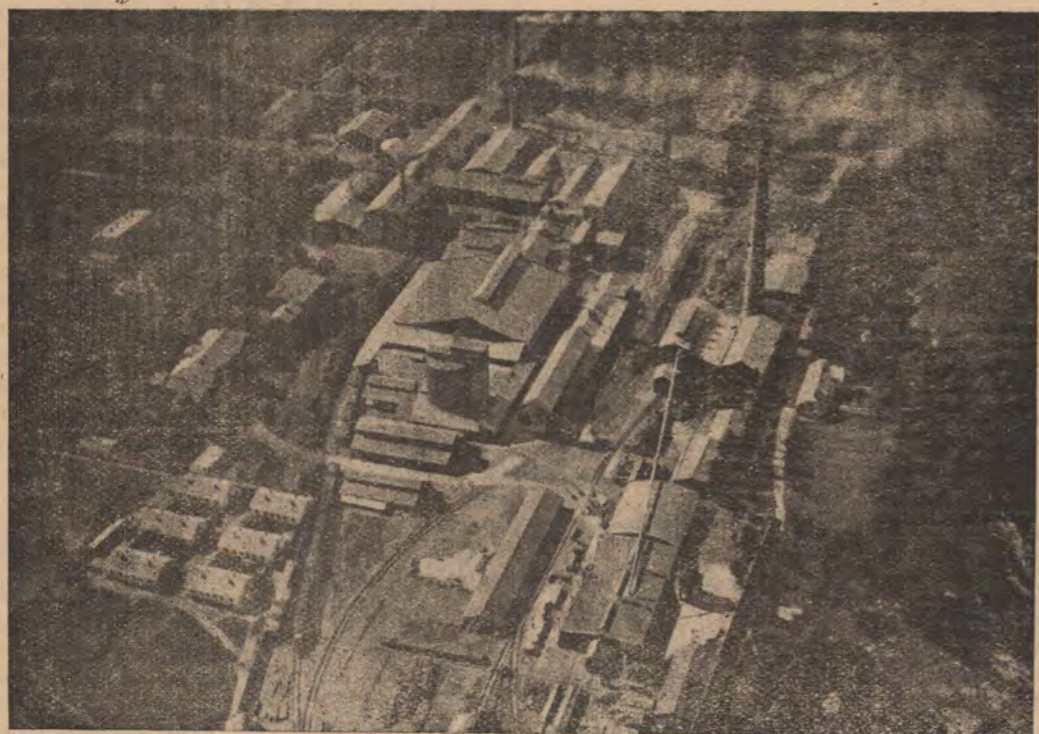
Przez 20 lat żyło, kwitło i rozwijało się cudownie wskrzeszone Państwo Polskie. Rany Wojny Światowej zostały zagojone, spalone miasta i wioski odbudowane, zniszczone drogi ponaprawiane, waluta i finanse uporządkowane, ład i bezpieczeństwo zapewnione.

Na pustym wybrzeżu bałtyckim, na piaskach gdynińskich, wybudowano Gdynię, obszerny port-cudnowoczesnej techniki. Ludność jego w ubiegłym miesiącu przekroczyła 140.000, a przewładunek przekroczył 10 milionów ton rocznie.

W sercu Polski zorganizowany został wspaniały Centralny Okręg Przemysłowy naokoło Sandomierza. W rekordowo krótkim okresie 3 i pół letnim wzniesiono tam aż 70 fabryk. Powstało zupełnie nowe miasto Stalowa Wola, liczące w lipcu r. b. 30.000 mieszkańców. Ludność Rzeszowa, jednego z miast Centralnego Okręgu Przemysłowego zwiększyła się w ciągu 3 lat z 24 na 50 tysięcy mieszkańców.

Warszawa, która w 1921 roku, t. j. po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej, miała tylko 800 tysięcy mieszkańców, liczyła ich w sierpniu 1939 r., aż 1.300.000!

Jak grzyby po deszczu powstawały szerokie, piękne, często asfaltowane lub kamienne (bazaltowe) drogi. Budowano nowe linie kolejowe; elektryfikowano

Olbrzymia fabryka cementu „Szcakowa“ w Polsce. Cement tej marki był używany do wielu robót w Brazylii i Argentynie

obszerne odcinki starych linii kolejowych. Samoloty nasze utrzymywały stałą komunikację nie tylko z najbliższymi miastami polskimi, ale i z Rumunią, Bułgarią, Grecją, Palestyną, Litwą, Łotwą, Estonią, Finlandią.

Miasta polskie w oczach zmieniały swój wygląd. Powstawały w nich nowe, higieniczne dzielnice, gdzie domy zaopatrzone były we wszelkie możliwe wygody.

Waluta polska trzymała się wspaniale. Spadł dolar, załamał się frank francuski i funt szterling, tylko złoty polski stał jak mur.

Naturalnie wiele było jeszcze do zrobienia, ale rozbudowa gospodarcza Polski, a zwłaszcza jej Centralnego Okręgu Przemysłowego Sandomierz pozwalała przypuszczać, że wszelkie braki nasze zostaną w ciągu najbliższych kilkunastu lat szczęśliwie usunięte.

Żywym wyrazem tego rozwoju Polski była również rozbudowa

stosunków handlowych polsko-brazylijskich. Z początku handel Polski z Brazylią odbywał się na obcych statkach, później na okrętach starych takich, jak „Pułaski“ i „Kościuszko“, a w ostatnim roku zaczęły już kursować dwa nowoczesne okręty „Sobieski“ i „Chrobry“.

Na nieszczęście, kiedy wszystko zmierzało ku lepszej, jaśniejszej przyszłości, dnia 1 września 1939 r. — 80 milionowe Niemcy rzuciły niemal całą potęgę swej zmotoryzowanej armii przeciw Polsce. Napad nastąpił w nocy i bez uprzedniego wypowiedzenia wojny.

Polska broni się bohatersko i jest nadzieja, że zdoła odeprzeć napór przeważających sił wroga na nowych, uprzednio przygotowanych liniach nad Bugiem, Narwią, Wisłą i Sanem. Wojska polskie walczą z godnym podziwu bohaterstwem, odparając ataki przytaczających sił wroga. Szczególnym męstwem odznaczyła się nieliczna, bo zło-

Ziemia mogił i krzyżów

Korespondent dziennika „Paris Soir“ w Amsterdamie Gaston Benac podaje wrażenia dziennikarzy neutralnych, którzy zostali zaproszeni przez Niemców, by uczestniczyli w kampanii wojska niemieckiego na terytoriach polskich. Opisuje on uczucia Polaków następującymi słowami: „Nienawiść, rozpacz, zgroza“. Oповіда następnie, że w towarzystwie funkcjonariuszy ministerium propagandy i oficerów nie-

żona zaledwie ze 100 żołnierzy załoga magazynów na Westerplatte w Gdańsku, która wołała wyginąć do ostatniego żołnierza, niż poddać się zmiłowemu wrogowi.

Również stolica Polski Warszawa, uważana niesłusznie za miasto lekkomyślne, za „Warszawkę“, broni się niesłychanie bohatersko, dając piękny przykład całemu Narodowi.

Niestety — kiedy w najlepsze wrzały walki obronne wzdłuż całej linii 1000-kilometrowego frontu, również nocą i również podstępnie zaatakowały Polskę wojska bolszewickie.

Sytuacja wojskowa armii polskiej stała się trudna do utrzymania. Przeciwko 35-milionowej Polsce wystąpiły 80 milionowe Niemcy i 175-milionowa Rosja Sowiecka.

Myślą się jednak ci, którzy przypuszczają, że przegrana na polu walki, zadana przez przynajmniej jedną przewagę nieprzyjacielską, może zdecydować o losie Narodu, Naród Polski żyje i żyć będzie, bo żyje 35 milionów Polaków gotowych do najwyższych poświęceń dla idei narodowej. Przez 20 lat dotychczasowego istnienia Państwa Polskiego naród polski wykazał wielkie zdolności. Musi nadjeść i nadejście chwila, kiedy Państwo Polskie, jeszcze większe i potężniejsze rozwinię się wspaniale i zajmie należną mu miejsce wśród wielkich potęg świata. Nie zmożą go mroczne siły, nie złamię sprzeczny z naturą alians hitlerowski-bolszewicki.

Naród polski rzucił światu gromki okrzyk:
„Nie damy ziemi skąd nasz ród,
„Tak nam dopomóż Bóg!...“

mieckiego sztabu generalnego zrobić wycieczkę od samej granicy niemiecko-polskiej aż do Łodzi: Wszędzie widzi się popalone wsi i sceny rozpaczy. Szaleństwo i zbrodnie 20-go wieku. Nigdy się nie widziało tyle nędzy i takiego zniszczenia spowodowanego przez granaty, bomby, karabiny maszynowe i pożary. Wzdłuż całej rozciągłości dróg nie istnieje ani jedna wioska, ani jedno miasto, któreby nie miało zburzonych domów, dymiących zgłiszcz, zerwanych mostów, porozdzieranych drzew, a wśród tego okropnego widoku czuje się mocny zapach trupów. Pośród zgłiszcz nieszczęśliwych ludzi cywilni, przepelnieni bólem, mają w oczach wyraz nienawiści i oburzenia przeciw Niemcom. Niektóre z osób, złamane rozpaczą, płaczą na ziemię wymawiając

słowo „niemiec“. Brzegiem drogi dziecko sześćcioletnie ciągnie wózek z dzieckiem sześciomiesięcznym. Gdzież mogą być rodzice? Zwycięstwo! — krzyczy korespondent — wojsko niemieckie maszeruje dalej! to wojsko potworów, w swoich pikielhaubach, w olbrzymich butach i straszliwych okularach, jadące na motocyklach i czołgach, pędzi wciąż naprzód i w swym pochodzie sieje śmierć i zniszczenie.

Przybywszy do Łodzi, sztab generalny wybiera najlepszy hotel w mieście, tak samo jak to było w Brukseli w roku 1914. Oficerowie wnoszą zdrowie na zwycięstwo, poprawiają arogancko monokle i dzwonią w kielichy, podczas gdy na zewnątrz biedny naród polski znosi z odwagą cierpienia.

Służąca do kuchni i innych robót domowych potrzebna. Rua Cons. Barradas, 641.

Casa Londres A casa das **GRAVATAS BONITAS**
POR PREÇOS AO ALCANCE DE TODOS
Rua 15 de Nov. nr. 936 tel 909 KURYBA

GABINETE ELEKTRO-DENTYSTYCZNY
Lekarz dentysta — **MARIAN J. GONTARSKI**
Specjalność w wrywaniu i leczeniu zębów bez bólu. Technika nowoczesna sztucznych szcęk z rdzianieniem i bez, mostki i t. d. DIATERMIA, PROMIENIE ULTRAFIOLETOWE I CZERWONE. Praca szybka, dokładna i gwarantowana. Wszelka higiena. Ceny przystępne. Materiał pierwszorzędny.
Uwaga: sztuczne szcęk od 130.000 — Porady bezpłatne
PARANA

HOTEL PARANA
Nowo urządzone, położony przy Placu Kolejowym. Automobile i omnibusy do S. Paulo, Joinville, Ponta Grossa — przed drzwiami.
Wielki garaż do przechowania samochodów i aut ciężarowych, dla gości darmo.
Czystość, porządek, spokój. — Dobra kuchnia. — Tanie ceny. Dziennie od \$8.000.
Pod własnym zarządzeniem Rodziny **Bandeira Singer**
Mówimy po polsku
Pr. Eurasio Correia, 456 — Telefon 1447 — KURYBA

— Kolumny zbliżyły się, tyralierzy następowała krok za krokiem naprzód, nasi musieli się cofać, padło ich kilkudziesięciu, ogień słabł.
Zatrąbiono raz, drugi, trzeci — jakby z pod ziemi, wyrósł z rozrzuconych moskiewskich tyralierów batalion, stanął na pięćset kroków przed nami. Nasze armatki wybuchły się na wzdór, stary artylerzysta z trzydziestoletniego pierwszego roku wycołował, przylotowo łuty, pchnięty! Huk rozdarł powietrze, batalion się zakodłował i zwinął...
— Kosyńscy naprzód, ile nogi staroż: krakusy za nimi, dalej!
Oficerowie rzucili się naprzód.
— Dalej! dalej! albo nigdy! naprzód wiara! niech żyje ojczyzna!

Z początku kosyńscy nieśmiało szli pod górę. Konnica nasza napierała ich, jedni drugich podpychali. Dopiero, gdy zobaczyli rozbitych Moskali, jak nie wrażliwa i nie pójda...
Dopadli — i zrobili się rzeź, ze niech ręka Boska broni!
Na odsiecz swoich rzucili się szosa dragoni, co koni wyskoczy — chłopi nasi w nogi, z góścina dwa armatki znowu plunęły, dragoni stanęli, strzelcy nasi na nowo sformowani, przywitali ich rotowym ogniem. Uciekli.

Kolumny moskiewskie, pod osłoną swych dział, i gęsta linia tyralierów, posuwały się z wolna, podobne do czarnej gradowej chmury. Raptownie

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

— Dzieci uratowaliście nas! — wołali wachoccy żołnierze.
— Gdyby nie twój pomysł, majorze, szybko i dzielnie wykonany, rozbitby nas Moskale przed-

Co piszą w Argentynie o Polsce

Podajemy często głosy prasy brazylijskiej o Polsce. Zapoznaliśmy się też z opinią argentyńską i przeczytaliśmy co pisze dziennik „Noticias Graficas” z Buenos Aires:

Ileż to razy Polska była napadnięta i rozdarta w ciągu swych nie szczęśliwych dzieł. Ileż to razy była rozczłonkowana a synowie jej znosili jarzmo niewolniczych czasów Sobieskiego aż po ponure dni, opisane przez Ewę Curie w pierwszych rozdziałach jej książki, poświęconej uczonej Matce, — kraj polski rozdarty, zdradzony, ujarzmiony i przesładowany, odradzał się z ruin i

Osmiornica krzyża łamanego, wyciągająca zaborcze rami ona z Berlina na cały świat. Ilustracja pochodzi z pisma argentyńskiego „Aho ra”. Z zachodu odcina macki osmiornicy Anglia i Francja, od wschodu Polska. Dwie najdłuższe, złodziejskie ramiona, które chwytają łapami oba kontynenty Ameryki — już odcięte.

Osmiornica krzyża łamanego, wyciągająca zaborcze rami ona z Berlina na cały świat. Ilustracja pochodzi z pisma argentyńskiego „Aho ra”. Z zachodu odcina macki osmiornicy Anglia i Francja, od wschodu Polska. Dwie najdłuższe, złodziejskie ramiona, które chwytają łapami oba kontynenty Ameryki — już odcięte.

Wielkość jej ma w sobie coś czynnego. Świat cały darzył serdecznością ten naród, którego artyści i uczeni, wygnani z ojczyzny, prosili po świecie za Polską. Dziś, jak i wczoraj, ziemia polska napadnięta, daje światu znów godny a smutny widok swego męczeństwa!

los z tak podniosłą godnością i z takim zapalem, że zasługują jedynie na podziw wszystkich narodów. Ktoby sądził inaczej, byłby złoczyńcą!

Jakimże smutkiem napęta duszę ten widok. Wiedzieć, że w tej oto chwili giną w Warszawie kobiety i dzieci i zarazem we wszystkich tych niastach, odbudowanych przez geniusz i wysiłek tego podziwu godnego narodu. Ofiara obłąkanego najeźdźcy z zachodu, zmuszona jest wstrzymać na sobie pierwsze i najbrutalniejsze uderzenie, gdy jego sprzymierzeńcy gotują się do spieszenia jej z pomocą.

Ileż to dni żałoby i gorczy oczekują ją jeszcze... Ileż nie szczęść, żaloby, jęków i śmierci! Gdy trzeźwo zastanowimy się przez chwilę nad tym, że jeszcze wczoraj Polska wiodła żywot spokojny, że jej stłki handlowe pruły spokojnie wody wszystkich mórz, że jej synowie w pracy i w pokoju dźwigali swój kraj do poziomu jednego z najbardziej cywilizowanych w świecie, — i dziś widząc to wszystko w niebezpieczeństwie, zagrożony upadkiem, ściskany przez wroga bezwzględnie a tak nieskończenie silniejszego — łkamy się o jej los!

Jednak natychmiast staje nam w pamięci wytrwałność polska, której tylokrotne dowody istnieją w dziejach Polski, gdy wspomniemy na bohaterstwo jej synów i nade wszystko ów nieugięty instykt wolności, który sprawił, że Polska wychodziła zwycięsko z najgorszych prób.

Jej męczeństwo nie pójdzie na marne. Krew bywa płodną, gdy zostaje przelana w imię sprawiedliwości, a nigdy chyba więcej niż obecnie. Polska ma tę sprawiedliwość po swojej stronie. Więc raz jeszcze zatrujemy, choćby na wnych dymiących gruzach i przez nie właśnie. Musi zwyciężyć i ZWYCIĘŻY — obstajemy za tym, aby słońce sprawiedliwości nie zgasiło ostatecznie nad ziemią!

Na sprzedaż byk rasy holenderskiej. Informacji u dzieła Piotr Rudy — Araucaria.

Wdowiec mechanik dobrze zarabiający chciał-by się zapoznać z wdową może bezdzietną albo z panną od lat 35 do 40. Gwarantuje jej dobre utrzymanie. Prosi przesłać swoją fotografię i list do redakcji Gazety Polskiej pod numerem 28. Dyskrecja zapewniona.

Z TYGODNIA

Lęk przed „Orłem” czy obluda?

Urządowa sowiecka Agencja Tass donosi, że według informacji otrzymanych z Leningradu, polskie łodzi podwodne znajdują się w portach państw bałtyckich, które w tajemnicy udzielają im ochrony i pomocy. Prócz łodzi podwodnych polskich, angielskich w portach tych jest sporo takich okrętów należących do państw bałtyckich. Okręt podwodny polski „Orzeł”, internowany w porcie estońskim Tallin, uciekł i znikł w nieznanym kierunku. Przypuszczają, że władze estońskie ułatwiły mu ucieczkę. Agencja Tass donosi, że dowództwo floty sowieckiej na morzu Bałtyckim zarządziło poszukiwanie okrętów podwodnych rozsianych na Bałtyku.

Poszukiwania te, jak donoszą pisma szwedzkie, polegają na blokadzie Estonii. Ponieważ ogłoszono o bytności poza „Orłem” jakichś nieokreślonych bliżej łodzi podwodnych na wo dach Estonii są absolutnie zmyślone, więc blokada jest prawdopodobnie zapowiedzią wejścia „oswobodzicieli bolszewickich” w granice tej demokratycznej i wzorowo rządzonej republiki. Wątpliwe jest bowiem, aby Rosja, posiadająca na Bałtyku aż 60 łodzi podwodnych, obawiała się jednego polskiego „Orła”.

Revolucja w Czechosłowacji

Stworzenie prowizorycznych władz czesko-słowackich w Londynie poruszyło ogromnie ludność czeską i słowacką na terenach protektoratu Czech i Moraw oraz w t. zw. „niepodległej” Słowacji. Oczy całego narodu czesko-słowackiego zwracają się z tęsknotą do prawowitej władzy. Dziennik węgierski „Pesti Hirlap” donosi o krwawej rewolucji patriotów czeskich, jaka wybuchła w fabrykach „Skody” położonych na zachodzie Czech. Bunt czeski został krwawo stłumiony. Agenci „Gestapo” aresztowali setki powstańców. Wykonano olbrzymią ilość egzekucji. Należy podkreślić, że zakłady „Skoda” są jedną z największych fabryk armat na świecie. Stamdąd wychodziły słynne działa 42 centymetrowe, jakie zburzyły w 1914 r. fortyfikacje belgijskie Liège i Namur.

O Wilnie

Donoszą ze stolicy Litwy Kowna, że po wejściu wojsk czerwonych do Wilna w kilku punktach tego miasta wybuchły pożary, wynikłe w czasie rabowania niektórych domów przez bolszewickich oswoobodzicieli. Pożary zostały rychło ugaszone przez miejską straż pożarną.

Zbliżenie na Węgrzech

Zbliżenie się wojsk sowieckich do granic Węgier wywołało na Węgrzech prawdziwą panikę. Węgrzy obawiają się krwawej zemsty bolszewików za bezwzględne stłumienie rewolucji komunistycznej na Węgrzech w 1919 roku. Od chwili przystąpienia Węgier do paktu anty-komintern, Rosja nieuznawała niepełnego Węgier nważając, że kraj ten jest zawistnym od Niemiec hitlerowskich.

Kapral wyrokował o generałach

Dziennik francuski „Depeche de Toulouse” omawiając mowę Hitlera, wygłoszoną w Gdańsku, pisze m. in.: „Hitler w sposób nieprzychylny, stosowany tylko przy mało wybrednych dyskusjach karczemnych przy ciężkim piwie niemieckim, wygłasza ordynarne i obraźliwe sądy o dowództwie armii polskiej, a zwłaszcza o jej generałach. Należy się jednak zapytać jakie kwalifikacje posiada Hitler do wyrokowania o zdolnościach militarnych generałów polskich? Jeśli nam wiadomo, Adolf Hitler zdobył w ciągu 4 i 1/2 lat wojny światowej tylko skromne szlify kaprałskie. Kapralu Hitlerze, czy to nie zbyt wielka śmiałość osądzać generałów?”

Przemówienia Hitlera wygłoszone były zawsze głosem mocnym i twardym. Ostatnia jednak mowa Fuehrera w Gdańsku wypowiedziana była głosem drżącym i przerywanym, znamionującym jakieś wewnętrzne załamane duchowe. Jedno z socjalistycznych pism belgijskich twierdzi, iż ze zmęczonego tonu przemówienia Hitlera widać, iż jego odporność nerwowa ma się ku końcowi. Pismo socjalistyczne dodaje, że pewno Hitlera dręczą wyrzuty sumienia z powodu bezlitosnego mordowania kobiet i dzieci polskich przez bombowce niemieckie.

— 150 —

— 151 —

— 155 —

— 151 —

Pierwszy szereg dragonów zakochował się, drugi rozbiegł. Leciał następny pluton wściekle.

— Drugi szereg pali — zawołał major. — I drugi szereg, w puch rozbił, portaw resztkę za sobą... Uciekli, nikt ich nie ścigał, nie było pod ręką krakusów...

Na wielkim gościncu, czarna masa Moskalli rosła wciąż, rozwijając się po obu bokach w kołumny.

Major patrzył przez szkła, przypadał do niego Maciek:

— Panie — wołał zdyszany — nie damy rady. Moskale wciąż rosą i rosą, zaleją nas jak woda ziemię zalewa!... A jest sposób!

— Jest sposób? — powtórzył major — mów! — Obliczyć staw, bokami woda zamarzła, na tamtych jego koncu gęste kizaki sosnowe i osyżna. Zaczniemy ich prażyć z boku i z tyłu, pomysł, że nowa siła przysięż nam w pomoc. Nim się opatrzą, przyjdzie noc. Warszawskie dzieci, polowa strzelców z Bodzentyna i kosynierzy z Mirza wystrzela, ohłopy senne. Był przedko...

Major popatrzył przez lunetę.

— A nie zobacz nas Moskale?

— Skąd? za miastem skryły nas wąwóz. Z wąwozu wpadniemy w trzcinę i Indakie nas oko nie dojrzy.

— Jak się nazywasz?

— Maciek z Mirza, podoficer pierwszego plutonu strzelców.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Maciek powstał i powoli poszedł do dowódcy. — Oto bohater dzisiejszego dnia! — rzekł major, wskazując na Macka. — Uratował nas! — zawołał dowódca, ściskając mu rękę. — Maciek stał poważny, zasłuchany w wyrazy dowódcy. — Gdyby nie wasz napad na tyły moskiewskie, noga by nasza nie weszła z Wąchocka. — Ohłop milczał, lecz oczy zachodziły mu ciemnością.

Krwawy chrzest

Nastała doba krwawego sądu i dni porachunku dobiega z łem nagromadzonym przez lat dziesiątki...

Z jednej strony — narody brońące godności i słusznych praw człowieka wolnego, z drugiej — rozwyrżone pokolenie germanów, zaślepione krótkowzrocznym szowinizmem i niesamowitą żądzą władania światem...

Państwa demokratyczne — to obrońcy cywilizacji przed szaleńcymi i zakusami trzeciej Rzeszy, — to rzecznicy ładu, rozwoju

zbiorowej duszy ludzkości przed chaosem i brutalnością pruskiego materializmu. Niosą pochodnię wolności i Niemcom samym. Walka to decydująca o przyszłości wszystkich ludów!

Nas, spokrewnionych duchem, zapasy te pochłaniają tu i wstrząsają do głębi swą treścią — nierniej niż samych walczących, bo chociażśmy daleko, jednak duch nie zna granic ni przestrzeni. Idą chwile wysiłków i bólu, nadejdą inne — radości wielkiej ze zwycięstw odniesionych. Taką jest walka.

Jednak: „Niech żywi nie tracą nadziei...“ — zło zwyciężonym być musil

Głosy Czytelników

WOLNA TRYBUNA

Niesłychany, bandycki najazd na Polskę pokutanych z sobą zdraździe hitlerowskich i bolszewickich podpalaczy świata wstrząsnął nami wszystkimi do głębi serc. Wyraźną reakcją, zrodzoną z niewypowiedzianego bólu są poniższe dwa głosy, jakie doszły nas z dwóch różnych a odległych stron.

Redakcja

Za Polskę i Brazylię!

Straszna, zabijająca wieść o zwierzęco-barbarzyńskim napadzie krzyżaków na naszą Ojczyznę rozeszła się po całym świecie, dotarła do najodleglejszych zakątków w każdym kraju, sprawiając każdemu uczciwemu, bez względu na narodowość, człowiekowi, a najbardziej to już nam — Polakom, oraz przyjaciółom Brazylijanom.

Każdy Polak jest niezmiernie wzruszony tym nad wyraz przykrym faktem, a ciekawość przykuwa nas do radia, aby uchwycić jakąś pocieszającą wiadomość o naszej najdroższej i najukochańszej Ojczyźnie.

Każdy z nas ubolewa i biada nad niedolą Macierzy, każdy chciałby coś zdziałać, aby odwrócić nieszczęście i na wieść o niepomyślnym obrocie rzeczy roni gorące, ciężkie łzy. Lecz to jest mało, dzisiaj łzy i dobre chęci nie pomogą, dzisiaj potrzeba czynu — czynu obronnego i realnej pomocy, jeżeli chcemy naprawdę pomóc w ciężkim położeniu Polsce.

Polonia Brazylijska już złożyła na ten cel 150.000\$000. Jest to suma okazała, to prawda, ale to jeszcze jest bardzo mało.

Musimy dać więcej, dużo więcej — trzy, cztery, pięć razy tyle, ale to też jeszcze mało, musimy dać na pomoc jeszcze coś więcej. Czynniki kompetentne winne się tam jak najrychlej zająć, wyjednać pozwolenie u tutejszych władz na organizowanie Pomocniczej Straży nad Wisłą i takową wyekwipować należycie i odesłać tam, gdzie na polach militarnej wierny synowie w ofierze na ołtarzy Ojczyzny składają swe życie. To dopiero będzie pomoc.

Tym faktem pokażemy światu, Polsce i wrogowi, jak Polskę kochamy i jak potrafimy być naprawdę ofiarni. Możemy być pewni, iż szlachetny Rząd Brazylijski pozwoli nam na danie takiej pomocy Polsce. Pozwoli, bo doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że co dziś spotkała Polskę od barbarzyńców krzyżackich, to samo może spotkać jutro, czy pojutrze i szlachetną Brazylię, drugą naszą, kochaną, przybraną Ojczyznę.

Bo plany hitlerowskie rozgałżone szeroko i daleko — objęły one i Amerykę Południową.

Dotychczas usilnych starań, ażeby Polska z tej wojny wyszła zwycięsko, by przeklęty od wieków wróg nie zniszczył jej i nie zabrał, by Polska odebrała resztę swych ziem polskich od krzyżaków, stała się potężną strażą i opiekunką i gwarancją na długie lata pokoju świata. Ratujmy Polskę, bo to jest naszym świętym obowiązkiem wobec Brazylii, albowiem, gdyby krzyżacy Polskę zwyciężyli, napadną oni i Amerykę po niedługim czasie. A więc brońmy odrazu całości i niepodległości Polski i Brazylii, w pierwszym rzędzie my Polacy, a potem nam pomogą inne narody, jak to już zrobili Anglia i Francja, a za nimi w ślad pójdą drugie państwa. Musimy wykazać, że jesteśmy narodem wojującym za wolność naszą i waszą, a wówczas możemy być pewni, że otrzymamy jeszcze paru sprzymierzeńców, z którymi wprędce zwyciężymy krzyżaków a złożymy broń, gdy drapieżnej hydrze urwiemy łeb.

Więc nie tracmy czasu na biadanie, spieszymy z pomocą, bo czas pili, bo każda pięćdziesiąta wyrwana Polsce przez drapieżców krzyżackich jest droga, bo aby ją odebrać od nich z powrotem, trzeba będzie oddać wiele w za niemi młodego, niewin-

ego życia. Więc do czynu! My wszyscy zdolni do bronienia nam władze brazylijskie pozwolą, pójdziemy walczyć za Ojczyznę za Polskę i Brazylię, cywilizację i wiarę świętą i nie złożymy broń, aż nazylstowskiemu pogaństwu łeb urwiemy i zmusimy krzyżaków do uszanowania własności i godności każdego narodu.

Tak nam dopomóż Bóg! Oto jest wyrażony głos z odległej kolonii Santa Rosa — Rio Grande do Sul.

Stanisław Pylak
Podobny w treści list z tychże stron otrzymaliśmy od ob. Feliksa Leliwy.

Projekt telegramu

Do W-ce Sz. Pana Ambasadora Wielkiej Brytanii w Rio de Janeiro.

Od przedstawicieli kolonii polskiej i Brazylijan pochodzenia polskiego w Kurytybie wzgl. w Paranie:

Biorąc pod uwagę warunki polityczne w Europie, wnosimy petycję do Rządu Wielkiej Brytanii za pośrednictwem Sz. Pana Ambasadora, jak następuje:

1) Wielka Brytania w porozumieniu się z Francją i Polską, jako sojusznicy za prawa wolności i demokracji, występują wspólnie ramię przy ramieniu i w razie wojny niosą sobie wspólną pomoc.

2) W razie napadu wojennego przez nazizm lub komunizm, na którekolwiek wywołane państwo, honor i obowiązek przyrzeczony wymagają niesienia natychmiastowej pomocy wojennej.

a) W dniu napadu niemieckiego na Polskę, nie przyszła pomoc militarna jak tego wymagała chwila, bo zaledwie po trzech dniach, i tylko noty i protesty, z czym Niemcy nigdy się nie liczyli i nie liczą, b) Na najazd Rosji komunistycznej na znękaną już przez Niemcy Polskę nie nastąpiła żadna reakcja militarna, jak tylko protesty i noty, aż do dnia dzisiejszego, z którymi Niemcy się nie liczą, a napad komunizmu sprowadza groźbę terroru komunistycznego na całą Europę.

Wobec tego prosimy Pana Ambasadora o przesłanie naszej petycji swemu Rządowi, który powinien zaniechać not dyplomatycznych, a przejść do ofensywy militarnej i obrony wolnych demokracji i państw.

lvai
Lucjan Chachula.

Poszukuje pracy sam lub z rodziną może również wydzierżawić, zna się na refinacji smalcu. Zgłoszenia proszę nadsyłać pod adresem - Felix Kyba - União da Vitória.

Potrzeba dwóch chłopów lub dziewczyn. Rua Lourenço Pinto No. 285. Fone 2691 Snr. Maier Kalma

Szakier 6-alkrowy na Bacheri do sprzedania lub wynajęcia. Informacji udziela Jan Furmaniak, rua Dez. Motta, 1760.

SANGUE SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła niemiecka)

Jedynie lekarstwo w świecie z 8 środkami uznacznymi: fosfat, wapno, arsenik i t.d

Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót siły i zwiększenie apetytu.
2. Całkowite zniknięcie bólów głowy, be-ennosci i nerwowości.

3. Ustąpienie depresji nerwej i wychudzenia u pici obojga i. Nabranie na cięle wagi 1-3 kilo.

SANGUENOL JEST WIELKIM WYNAŁAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

Czy masz opłaconą przedpłatę

Kolonisci! Uwaga!

Do pracy w gospodarstwie polecam Wam narzędzia mego wyrobu, znane już szeroko i wypróbowane najlepszej jakości

Ostrza do piług, hamulce do wozów, filocarnie do prostej słomy

Żądajcie tych wyrobów mojej marki w Waszych sklepach. Jeśli nie otrzymacie, piszcie wprost pod adresem:

Stanisław Szczyplor
ZAKŁAD MECHANICZNY
Contenda via Guajuvira
PARANA

KURS NOCNY BEZPŁATNY DLA DOROSŁYCH

Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.

„NOVO ATHENEU”
r. Anitabam, 278 — Telefon 378

DENTYSTYCI

Dyplomowany Lekarz Dentysta
J. Furmaniak
SCHMIDTINGEROWA

Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, sztek i t. d.

Avenida Jayme Reis, 216
Przyjmuje od godz. 8—12 i od 1—5 popoł.

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA

Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.

Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Peretta 67
Kurytyba — Parana

Maria Kryńska

Dyplomowany Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Emano Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”

Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pasty i gumowych, pomadek i t. d.

Cukierki malinowe, kokosowe, migdłowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego rodzaju, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki

„A BRANDINA”

Specjalność fabryki:
Jaja cukrowe i
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304
Curityba - Telefon, 1423 - Parana.

ELIXIR „914”

Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważać można:

NIE ROB DOSWIADCZENI!

JEŻELI POTRZEBUJESZ OCZYścić KREW
UŻYJ **ELIXIR DE NOGUEIRA**
Farmaceuty chemika — JOÃO DA SILVA SILVEIRA
Pokonuje SYFILIS we wszystkich okresach: WYRZUTY, RANY WOGŁE, REUMATYZM, CZERNY.
Zalecany przez najlepszych lekarzy

Zaprzyśiężony Kłomacz publiczny

J. GELBERT
Rua Pedro Ivo, 211

Kłomaczy urządzenie wszystkie języki. — Załatwia również sprawy z poza Kurytyby, w tym celu należy nadesłać dokumenty pocztą poleconą

Dr. M. Matiskei

ADVOCADO

Spadki
Pomiary sądowe
Wypadki przy pracy
Curityba
Obrona
Malet

LEKARZE

Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczno-chirurgiczna
Leczenie żylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.

KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 13 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879; Telefon 1036.

Dr E. Tempki

LEKARZ

Pierwszy asystent 2-go oddziału Kliniki Wewnętrznej Uniwersytetu Paranańskiego. Były hospitant Szpitali polskich. Specjalności: choroby serca i płuc. Klinika ogólna Choroby skórne Leczenie ran i żyłaków przez najnowsze metody.

Konsultorium: — Farmacia Guaira tel. 675 rua Marechal Floriano 740 — Kurytyba. — Od godz 10 do 12 i od 2 do 5. Rezydencja: — Av. Silva Jardim nr. 285 Tel. 677.

Przyjmuje wezwania w dzień i w nocy

Dr. JANINA WĄTROBIANKA

CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORODY —
KLINIKA OGÓLNA
— WYJAZDY NA KOLONIE —
Konsultorium i rezydencja:
MARECHAL MALLET

DR. DANTE ROMANÓ

Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego S. nta Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgię pochwą, rozrodzkiej jajników, orzodowód, pęcherza, nerek, żółdaka, płuca, gruczołów, watroby, i t. d.

Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Minerwa) — Rezydencja: Praça Senador Cordeiro, 4

Dr. Carlos Heller

Z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i taktyki medycyny. — Klinika medyczna. — Choroby pierśi, skóry, płciowe. — Promienie ultrafioletowe.

Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON

Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Paranańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżaktermia. Promienie ultra-fioletowe. Konsultorium: Praça Zacharias, 62 2-gie piętro. Tel. 1168. Rezydencja Rua, Bruno Figueira, 110 (Batel)

Dr. Adalberto Scherer Sobr.

KLINIKA OGÓLNA
Drogi moczowe — Syfilis — Choroby Wątroby i Wnętrznosci
Konsultorium: Nad Farmacia Moderna, r. S. Francisco, od 10—12.
Mieszkanie: rua Comendador Araujo, nr. 179, telefon 136

Nauka Kroju

Praktyczny podręcznik Heleny Gryzelko z modelami i objaśnieniami. Dla bielizny i krawiecki. — Książka bardzo użyteczna w każdym domu.
Cena 4\$000

Rodacy!

Są chwile w dziejach narodów, które zjawienie się swoje na wieki liczą, a które stanowią nie tylko o istnieniu danego narodu, ale nawet o kierunku cywilizacji świata.

Chwilę taką obecnie przeżywa Naród Polski.

Na ziemi polskiej starły się dwa prądy, dwa kierunki:

Jeden — przedstawiający gwałt, rabunek, mord, łamanie danych przyrzeczeń, deptanie wszelkich praw, to... hitlerowy, reprezentowany przez naród niemiecki.

Drugi kierunek: — braterskie współzycie ze wszystkimi, poszanowanie praw jednostki i zespołu, niesienie bezinteresownej pomocy potrzebującym, dotrzymanie umów i zobowiązań, hojne szafowanie skarbami Ducha i mienia dla spraw ogólnoludzkich, — to kierunek polski.

Dlatego też Polak, nie będąc zaborcą, nie mając skłonności wojowniczych, — jest mężny w boju, nie boi się śmierci, bo zawsze broni rzeczy, mających źródło w prawdzie, w wieczności, a więc podświadomie czuje, że kto Prawdę służy, żyć w Prawdzie będzie wiecznie, a więc śmierć dla niego nie istnieje.

O zwycięstwo tego drugiego kierunku, kierunku Prawdy toczą

się obecnie boje na ziemiach Polski.

Leje się tam ofiarnie krew polska, krew ofiarna, a dają ją nie tylko żołnierze, ale i dzieci, i kobiety, i starcy... słowem Naród cały, bo o Ducha Narodu tu idzie.

Nikt tam nie wypycha się ze swymi zasługami, ze swymi nazwiskami, a daje wszystko, nawet życie bezimiennie, jak Nieznany Żołnierz.

My, tutaj, oddaleni od Ziemi Ojczystej ale złączeni z Nią Duchem, zebrałiśmy się, by się zastanowić, jak najskuteczniej pomódz walczącym Rodakom.

A więc radzimy ze świętą powagą i myślą czystą, jak się radzi o rzeczach, których wartość wiecznością się mierzy, a niech pogarda i przekleństwo spadnie na tego, kto by chciał przy tej świętej sprawie osiągnąć zysk materialny lub wywyższyć swe imię.

Mowa wygłoszona dnia 13.9.39 na wiecu w Twie „Polonia“ w Porto Alegre przez J. Anusza.

CHAPÉOS
Guarda-Chuvas
Sempre Novidades
Casa Sondres

Materiały na ubrania zagraniczne i krajowe. Zakład krawiecki i kooperatywa ubraniowa
Rua 15 de Novembro 369
Telefon 9-0-9 — Kurytyba

BOL

Jedynym środkiem dla usmierzenia go jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA

Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID
ładne meble w polskim stylu
Postanowiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż z 10 proc. i 20 proc. opustu. — Ujrzeć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieś indziej
Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład na 4 drzwi.
Mamy też maszyny do szycia

CASA DAVID

Rua S. Francisco nr. 322 — Telefon 1-6-1-7

Alfaiataria Paris

Praça Tiradentes, 303

Kaszmiry, brin, płótna, ubrania gotowe, palta zimowe i koszule welfriane,
Hurti detal. Wykonujemy zamówienia ciągu 10 godzin
Duży wybór palt dla pań

Filia: TINTUR. ROMANIA

Farbujemy i czyszcimy ubrania oraz przepraśujemy kapelusze. Na składzie duży wybór ubrań nowych i używanych
Roboty gwarantowane
Rua Cruz Machado, 13 róg Pr. Tiradentes

Filia CASA PARA TODOS

Rua Barão do Rio Branco, 579 — Curityba

KRÓLOWA BŁON POLSKICH

CZUKOŚĆ NAJWYŻSZA

ROZKOSZ JEST FOTOGRAFOWANIE NA NIEJ

Krzyżacy łamią zęby na Warszawie! Każdy dom twierdzą, każda ulica barykadą. Wszystka ludność na szanłcach.

4-ty Tydzień

Trzeci tydzień zeszedł Polsce na zbieraniu sił do zwycięskiego kontraktu przeciw krzyżackiemu najeźdźcy. Wojska polskie, ustawione wzdłuż rzek Narew-Bug, Wisła i San miały lada dzień uderzyć. Przygotowaniem do polskiej ofensywy było nadejście wojsk z Poznania i Pomorza, odebranie Łodzi i wielka bitwa pod Kutnem.

Zanim wszelako armia polska ukoficzyła przygotowania — spotkał ją bolszewicki „nóż w plecy”, wymierzony dn. 17.9.

Okazuje się, że Hitler i Stalin, zawierając w sierpniu układ o wzajemnym nienapadaniu na się, dodali doń tajny punkt o nowym rozporządzeniu Polski i podzieleniu się nią. Dokładne szczegóły nie są jeszcze znane. Zaborcy wykreślili sobie prawdopodobnie przyszłą granicę niemiecko-rosyjską właśnie wzdłuż owych rzek, gdzie się wojska polskie zbierały. Co na wschód od Narwi, Bugu, Wisły i Sanu — chcą pożyć bolszewicy, co na zachód — chcą zdusić Hitler.

Bolszewicy, idąc 4-milionową armią, wkroczyli na północ do Wilna, w środku do Brzeźcia Litewskiego, na południu posuwają się pod Lwów, który jeszcze się bronil przed Niemcami.

Warszawa się bronil na szanłcach stacji, jak za Kościuszki, jak w 1831 r., żołnierze wraz z wszystką ludnością cywilną. Władzę sprawuje Komitet Robotniczy z postem Próchnikiem na czele. Robotnicy, spadkobiercy Kilińskiego, nie zjeżdżają na szanłców, będą się bili — do zwycięstwa lub śmierci. Dzień i noc bombarduje wróg stolicę, obrońcy nie upadają na duchu. Są

połączeni z Modlinem, który się również trzyma. Na wschodzie i na zachodzie od Wisły jest szereg punktów, gdzie Polacy stacjonują bohaterkie walki z hordami krzyżackimi i bolszewickimi.

W walkach obronnych padł: wojewoda śląski dr. Michał Grażyński, były szef rządu Kazimierz Świątalski, generał Bolesław Mond.

Stratę samolotów niemieckich w Polsce obliczają Anglicy na 400 aparatów, a źródła neutralne podwyższają ją do liczby tysiąca aeroplanów. Śmierć niem. gen. Fritscha, znanego jeszcze z wojny światowej, jako też śmierć Oskara, wnuka kajsara, oraz tajemnicza śmierć jednego z adiutantów Hitlera świadczą o dalszych, niebywale wysokich stratach krzyżackich.

We Francji organizuje się wojsko polskie z własną komendą. Polska spełnia rolę Belgii i Serbii w czasie wojny światowej. Hymn narodowy „Jeszcze Polska nie zginęła” zrodził się pod niebem Italii („z ziemi włoskiej do polskiej”), teraz droga do odnowionej, lepszej, powiększonej i niezniszczalnej Polski poprowadzi nas z pół Francji aż nad Wisłę.

Na froncie zachodnim wojna ma być okopowy, jak przed 25 laty. W bież. tygodniu Niemcy próbowali ofensywy, lecz naprzód.

Tam, nad Renem, rozstrzygną się ponownie losy wojny. Sojusznicy polscy, Anglia i Francja nie ustąpią i bić się będą aż do zwycięstwa. Mają po temu środki, choćby to i wiele lat kosztowało, aby zgnieść raz na zawsze hydrę nazystowsko-krzyżackiego barbarzyństwa i pogaństwa.

Przebieg wojny

Niebezpieczny wschód

Szwajcarzy mówią, że z chwilą wkroczenia do Polski kilkumilionowej armii sowieckiej, położenie Niemców zajmujących dużą część Polski, bynajmniej nie jest do pozostawienia. Wprawdzie opór polski został w dużej części złamany i ogranicza się obecnie tylko do kilku punktów, jednak, mając pod bokiem Ro-

sjan, Niemcy muszą utrzymywać na wschodzie na wszelki wypadek olbrzymią armię. Plan Schiefelena, stosowany przez Niemców w czasie obecnej kampanii i polegający na rozbiciu wschodniego nieprzyjaciela, aby potem z całą siłą skierować się na zachód, już się załamał. Co najmniej półtora miliona wyborców żołnierza niemieckiego musi

W MOIM DOMU

niegdy nie brakuje tubki z Cafiaspiriną. W razie potrzeby mamy zawsze pod ręką środek niezawodny i uśmierdzający bóle głowy, zębów, uszu i wszelkich dolegliwości.

W każdym domu gdzie jest Cafiaspirina — mniej go szczy bóle i przeziębienia.

Środek niezawodny przeciw bólowi i przeziębieniom

CAFIASPIRINA

Biuro Pośrednictwa Pracy

POTRZEBUJE I DOSTARCZA

Slużących, kucharek, pokojówek, nianiek

Wykonuje heblowanie, gładzenie i woskowanie podług maszyną lub ręcznie. Wykonuje czyszczenie kominów

Rua Monsenhor Celso, 244 — Kurytyba
Telefon 1554

strażować na wschodzie, strzegąc Rzeszy przed możliwymi niespodziankami od strony nazbyt licznych wojsk sojuszniczej Rosji.

Padł generał Mond
W walkach stoczonych z Niemcami w okolicy Lwowa, poległ dowódca jednej z dywizji wojsk polskich, były komendant Krakowa gen. Bolesław Mond. Wymieniony generał odznaczył się niejednokrotnie wyjątkowym męstwem w walkach o niepodległość Polski. Był 13 razy ranny w czasie Wielkiej Wojny oraz wojny polsko-bolszewickiej w latach 1918-1920. Czternasta rana, którą odniósł w walkach stoczonych we wrześniu 1939 r., okazała się śmiertelna. Gen. Mond był żydowskiego pochodzenia.

Nad morzem
Radiostacja warszawska, zgodnie zresztą z informacjami niemieckiego sztabu, donosi, że wojska polskie bronią się w dalszym ciągu na półwyspie Hel. Półwysp Hel stanowi wąski, piaszczysty, dobrze ufortyfikowany pas dun piaszczystych, posiada u podstawy około 200 metrów szerokości.

Z 10 nowoczesnych statków, z jakich składała się wojenna flota polska, najlepsze jednostki połączyły się z flotą brytyjską, 2 statki zostały zatopione po zaciętych walkach pod Gdynią, 3 są internowane w Szwecji a sławny już „Orzeł” buja po Bałtyku. W zatoce puckiej pozostało się tylko kilka starych trawlerów, pozostawionych Polakom w spadku przez dawne Austro-Węgry. Statki pasażerskie „Piłsudski”, „Batory”, „Sobieski”, „Chrobry” itd. znajdują się w portach neutralnych.

„Nowoczesna wędrownka ludów
„Paris Soir” pisze: „Wydaje się, że we Francji odżyły czasy wielkiej wędrownki ludów z V wieku przed nar. Chrystusa, kiedy przez ten kraj przewalały się całe narody, przebiegające z jednego w drugi „koniec wielkie imperium Rzymskie. — Ze wszystkich stron globu napływają na francuską ziemię żołnierze różnych narodowości, wyznani i kolorów skóry. Widać Hiszpanów, Włochów, Polaków, Anglików, Czechów, Austriaków, Senegalczyków, Morokańczyków. Rychło zobaczymy Hindusów, Kanadyjczyków, Nowozelandczyków. Z czasem może pojawią się i Amerykanie Północni. Wszyscy biegną, aby bronić zagrożonej wolności i demokracji. Stasznie powiedział niegdyś Goethe przejeżdżając przez granicę Francji,

„Tu się zaczyna granica wolności”.

Pod Warszawą
Podczas krwawych walk na przedmieściu Pradze, kawaleria polska rozbita kompletnie niemieckie oddziały zmotoryzowane. Piechota zaś wykonała wspaniałe ataki na bagnety i odrzuciła wroga daleko od miasta, zadając mu ciężkie straty. Wojsko polskie zaopatrzyło się przy tej okazji w żywność i złapało kilka tanków. Obrona przeciwlotnicza straciła 7 bombowców niemieckich.

Wojsko polskie cofające się z pod Kunta, zdołało przerwać otaczającą je linię niemiecką i połączyć się z obrońcami Warszawy. We wszystkich walkach piechota polska dowiodła wyższości nad niemiecką.

Straty niemieckie
Donoszą z frontu walk pod Lwowem, że w czasie klęski jaką poniosły wojska niemieckie pod Gródkiem Jagiellońskim, poległ m. in. generałowie Prittwitz i Gaffron. Komendant 134 pułku piechoty płk. Goewitz został wzięty do niewoli. Pod Warszawą padł gen. Fritsch, jeden z wodzów armii niemieckiej.

Po to tu przyszłi
Na zajętych ziemiach polskich, Niemcy dokonywują wielkich rekwizycji. W samym tylko powiecie wieluńskim zebrali u rolników 12.000 świń, 7.000 krów, i 4.500 cieląt. Zabierają poza tym kartofle oraz inne artykuły żywnościowe.

Wpływy sowieckie w Estonii
Donoszą ze stolicy Estonii Tallinu, że wpływy sowieckie w tym kraju rosną już nie z dnia na dzień, ale z godziny na godzinę. Estonia, czując swoją bezsilność wobec przemożnej potęgi Rosji, ustępuje jej na każdym kroku.

Estonia stała się rodzajem protektoratu bolszewickiego. W przyszłości może się ona stać bramą wypadową rosyjską do czerwonego pochodu na kraje nadbałtyckie i skandynawskie.

Bój o Żoliborz
Radio warszawskie donosi o krwawych atakach niemieckich na nowoczesną dzielnicę Warszawy, Żoliborz. Miejscowość leży na lewym brzegu Wisły. Nazwa dzielnicy została nadana w XVII wieku przez francuską żonę króla polskiego Jana III Sobieskiego i pochodzi od francuskiego wyrazu „Joli bord” piękny brzeg. Niemiecki atak na Żoliborz załamał się w ogniu armat i karabinów maszynowych.

Pod Warszawą
Podczas krwawych walk na przedmieściu Pradze, kawaleria polska rozbita kompletnie niemieckie oddziały zmotoryzowane. Piechota zaś wykonała wspaniałe ataki na bagnety i odrzuciła wroga daleko od miasta, zadając mu ciężkie straty. Wojsko polskie zaopatrzyło się przy tej okazji w żywność i złapało kilka tanków. Obrona przeciwlotnicza straciła 7 bombowców niemieckich.

Wojsko polskie cofające się z pod Kunta, zdołało przerwać otaczającą je linię niemiecką i połączyć się z obrońcami Warszawy. We wszystkich walkach piechota polska dowiodła wyższości nad niemiecką.

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych

We wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

POD BUTEM BOLSZEWICKIM

Bolszewicy opiekują się na swój sposób ludnością polską i rusyjską, którą przy hitlerowej pomocy wzięli zdradziecko pod krwawą opiekę. Wszystkie sklepy, prywatne przedsiębiorstwa, banki, gospodarstwa wiejskie, tak włościarskie jak dworskie zostały wywłaszczone. Na miejsce dawnych urzędników, osadzają komisarzy przywiezionych z wnętrza Rosji. Nowi dygnitarze, wybrani z pośród półdzikich plemion syberyjskich i z lodowatych pustyni północnej Rosji europejskiej, pochodzenia mongolskiego, nie wzbudzają najmniejszej ulności wśród miejscowej ludności, która przerażona kryje się w gębi gąszczów leśnych. Zmiana ustroju zrujnuje na wiele lat przemysł, handel i rolnictwo, kwitujące niedawno pod ręką „bateru polskim”. Cierpią też księża rzymsko i grecko-katolicy oraz prawosławni, ponieważ Rosja wykonuje pilnie swój zapowiedziany program, to jest uwalnia Polskę od jej „największego wroga”: kościoła katolickiego.

Wielu księży tak polskich jak i rusyjskich uległo po obelżywym procesie wystrzelaniu a inni zostali wywiezieni w kajdanach, w śnieżyste pustynie lodowatej Syberii.

Bolszewicy działają
Na obszarach zajętych przez wojska sowieckie rozpoczęli już swoje działania agenci ostawieni przez polską policję „Gepeu”. Agenci bolszewicy dokonali tysięcy aresztowań w sferach właścicieli ziemskich, kupców, przemysłowców, duchownych, oficerów i zamknęli w wielu miejscach zamknięto kościoły i klasztory. Dobra kościelne przejęte zostały

przez tworzące się wszędzie lokalne sowieckie. Wśród ludności rośnie nastroj opozycyjny w stosunku do nieproszonych i brutalnych reformatorów sowieckich. W niektórych miejscowościach doszło już do starć między religijnymi wieśniakami a bezbożnikami sowieckimi, silącymi się na wykorzenie chrześcijaństwa na zdobytych przez siebie terytoriach polskich.

Z Londynu do polsku
Angielska radiostacja w Londynie zwana „British Broadcasting Co.” nadaje na falach 31, w czasie od godz. 17.00 do 17.15 (według czasu Rio de Janeiro) komunikaty informacyjne w języku polskim. Polacy, pozabawieni wskutek bombardowań niemieckich możliwości słuchania własnej radiostacji w Warszawie, chętnie słuchają życzliwych komunikatów, nadawanych przez sprzymierzeńców brytyjskich. Radiostacja „British Broadcasting” zwróciła się z apelem do swoich polskich radiostuchaczy, aby wszystkie uwagi o jej polskich audycjach kierowali pod adresem: Europa, London, „Polskie Radio” (Polish Radio).

Z OSTATNIEJ CHWILI
W Rio oczekują nadejścia „Sobieskiego”, który zatrzymał się w Dakarze. Płynię do Brazylii pod osłoną jednostek bojowych angielskich. Wogóle flota polska wyszła niemal bez strat z najazdu krzyżackiego. Po „Rysiu” oraz „Sepie” przybyła do Szwecji nowa łódź podwodna „Żbik”. Inne jednostki polskiej floty połączyły się z siłami angielskimi.

Na morzu między Danią a półwyspem skandynawskim, toczyła się bitwa, której głosy armatnie dochodziły do brzegów. Szczegóły nieznane. Winston Churchill oświadczył w angielskiej izbie gmin, że 113 niemieckiej floty wojennej jest już zniszczona.

Warszawa się bronil! Krzyżacy, poniosły straszliwe straty podczas ataków piechoty i kolumn zmotoryzowanych, zaniechali chwilowo dalszych natarć a ograniczają się do ostrzelania miasta z dalekostrzelnymi armatami. W całym świecie wzrasta oburzenie na barbarzyństwo krzy-

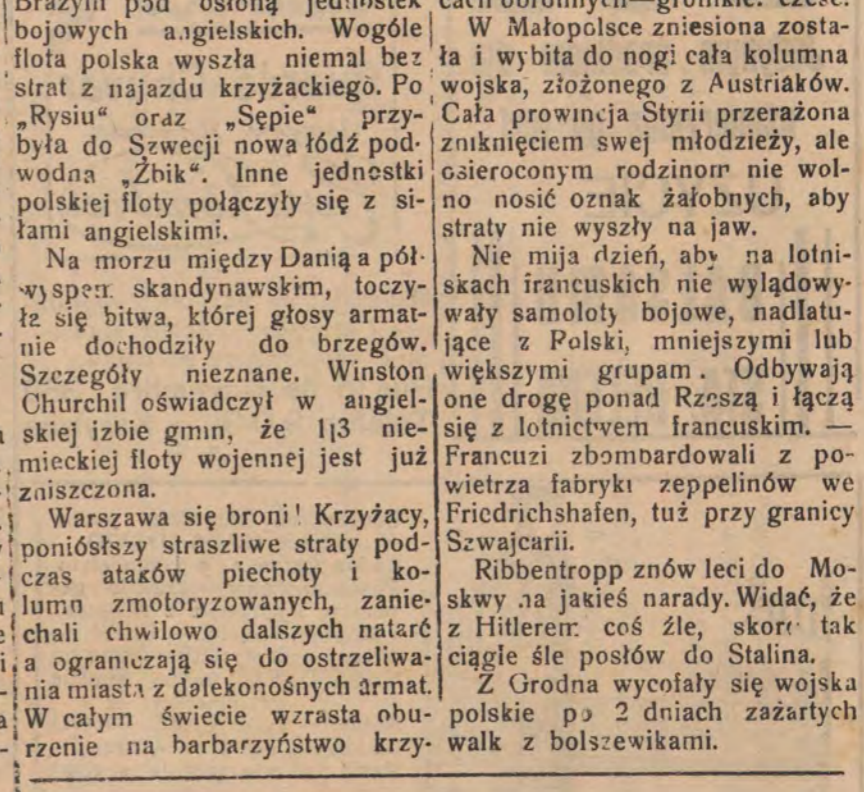
żackie. Robotarzem, niewiastom i żołnierzom warszawskim, stojącym nieustraszenie na szanłcach obronnych — gromkie: czesć!

W Małopolsce zniesiona została i wybita do nogi cała kolumna wojska, złożonego z Austriaków. Cała prowincja Styrii przerażona zniknięciem swej młodzieży, ale osieroconym rodzinom nie wolno nosić oznak żałobnych, aby straty nie wyszły na jaw.

Nie mija dzień, aby na lotniskach francuskich nie wylądowały samoloty bojowe, nadlatujące z Polski, mniejszymi lub większymi grupami. Odbywają one drogę ponad Rzeszą i łączą się z lotnictwem francuskim. — Francuzi bombardowali z powietrza fabryki zepelinów we Friedrichshafen, tuż przy granicy Szwajcarii.

Ribbentrop znow leci do Moskwy na jakieś narady. Widać, że z Hitlerem: coś złe, skoro tak ciągle śle postów do Stalina.

Z Grodna wycofały się wojska polskie po 2 dniach zażartych walk z bolszewikami.

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin. Pierwszorządna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skłód kaszmirów, brimów, linho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzny i chłopców

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA
Kurytyba, Pr. Tiradentes, 5, róg placu Gen. Marques, Tel. 2621